

แผนปฏิบัติการ

เพื่อการบริหารจัดการ
การทำประมงปูม้า
พ.ศ. 2566 - 2570

กรมประมง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า
พ.ศ. 2566 – 2570

กรมประมง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ธันวาคม 2565

คำนำ

กรมประมงเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านการประมง เพื่อการจัดการทรัพยากรประมง ควบคุมการทำประมง การผลิตสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมงที่มีมาตรฐาน ถูกสุขอนามัย มุ่งเน้นให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร ประชาชนมีปริมาณอาหารเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศและในด้านการส่งออกสินค้าประมงที่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ที่ผ่านมากกรมประมงได้ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรปูม้า เนื่องจากปูม้าเป็นสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งจากความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในรูปแบบของปูม้าสดและผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปปูม้า อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาที่ผ่านมาพบว่ามีปริมาณการจับปูม้าในประเทศลดลงโดยมีแนวโน้มผลผลิตปูม้าในภาพรวมต่ำกว่าในอดีต ซึ่งมีสาเหตุมาจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแหล่งอาศัย และแหล่งสืบพันธุ์วางไข่ของปูม้า รวมทั้งการลงแรงประมงที่มากเกินไประดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน และการขาดความร่วมมือร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และชาวประมง จากปัญหาที่กล่าวข้างต้นเพื่อให้ทรัพยากรปูม้าเกิดการฟื้นคืนอยู่ในระดับที่เหมาะสมมีการใช้ทรัพยากรปูม้าอย่างมีคุณค่าและยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของชาวประมงให้ดีขึ้น กรมประมงจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนโดยรวบรวมประเด็น ปัญหาหลัก และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำประมงและทรัพยากรปูม้าจากชาวประมง ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการประมงปูม้าในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมในทุกมิติ โดยคำนึงถึงหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดการใช้ทรัพยากรปูม้าอย่างยั่งยืนต่อไป

(นายเฉลิมชัย สุวรรณรักษ์)

อธิบดีกรมประมง

ธันวาคม 2565

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	1
1. บทนำ	2
1.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย	2
1.2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี	2
1.3 สาระสำคัญของนโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย ภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนบริหาร จัดการประมงทะเล พ.ศ. 2566 - 2570	5
2. สถานการณ์ทรัพยากรปูม้าและแหล่งที่อยู่อาศัย	6
2.1 สถานการณ์ทรัพยากรปูม้า	6
2.2 กองเรือประมงที่จับปูม้าเป็นหลัก	7
2.3 มาตรการและการจัดการประมงในปัจจุบัน	15
3. ประเด็นและความท้าทาย	22
4. กรอบแนวคิดแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า	24
4.1 วิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์	24
4.2 ขอบเขต	25
5. วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรการการจัดการ	27
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	47
7. การติดตามและประเมินผล	47
ภาคผนวก ก: อักษรย่อและคำจำกัดความ	51
ภาคผนวก ข: การแบ่งกลุ่มเรือประมงปูม้าในประเทศไทย	53
ภาคผนวก ค: การจัดการกองเรือ การควบคุมจำนวนเรือโดยการออกใบอนุญาตทำการประมง การควบคุม จำนวนวันทำการประมง และการควบคุมเครื่องมือทำการประมง	54
ภาคผนวก ง: มาตรการการจัดการในปัจจุบัน	55

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2560 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรประมงของประเทศไทยอย่างยั่งยืน และได้กำหนดให้กรมประมงพัฒนาและดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย (Marine Fisheries Management Plan of Thailand, FMP) ด้วยการประมงทะเลนั้นมีความสำคัญทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจสำหรับประเทศไทย การคงไว้ซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนของภาคการประมงจำเป็นต้องรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการฟื้นฟูและบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield, MSY) การลดปริมาณการจับสัตว์น้ำขนาดเล็กที่มีมูลค่าน้อยหรือปลาเปิด รวมถึงลดการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ การลดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมอย่างต่อเนื่อง การฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลที่เปราะบาง (ป่าชายเลน หญ้าทะเล และแนวปะการัง) การปรับปรุงความเป็นอยู่ของชาวประมงพื้นบ้านและการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการประมงที่มีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ จัดทำขึ้นภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนบริหารจัดการประมง พ.ศ. 2566 - 2570 ในส่วนของนโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทยที่ประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ส่งเสริมการจัดการประมงอย่างมีส่วนร่วมและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล 2) ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลาย และให้อยู่ในระดับที่สามารถทำประมงได้อย่างยั่งยืน และ 3) สร้างมาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายและการกระจายอำนาจ โดยมุ่งเน้นพัฒนาการทำประมงในแหล่งประมงธรรมชาติในน่านน้ำไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพรักษาระดับผลผลิตทางการประมงให้สูงสุดยั่งยืนและยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของชาวประมงให้ดีขึ้น โดยเน้นการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรประมง และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชาวประมง พัฒนางานวิจัยและเทคโนโลยีทางการประมง จากนโยบายข้างต้นเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าอยู่ในภาวะที่เหมาะสม สามารถทำการประมงปูม้าได้อย่างยั่งยืน โดยใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงนำไปสู่เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า คือ

1. ทรัพยากรปูม้าเกิดการฟื้นคืนอยู่ในระดับที่เหมาะสม และสามารถให้ผลผลิตสูงสุดได้อย่างยั่งยืน
2. การทำประมงปูม้าเป็นไปอย่างรับผิดชอบ และก่อให้เกิดความยั่งยืน
3. แหล่งอาศัยหลบภัยของลูกปูม้าได้รับความคุ้มครองและมีความอุดมสมบูรณ์
4. ชาวประมงปูม้าสามารถสร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ
5. ศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้ามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์การประมงในปัจจุบัน

โดยมีมาตรการที่สำคัญคือ เพิ่มผลผลิตปูม้าในแหล่งน้ำธรรมชาติ ควบคุมการลงแรงประมงปูม้าให้สอดคล้องกับจุดอ้างอิงที่เหมาะสม แก้ไขปัญหาการทำประมงปูม้าที่ผิดกฎหมายให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ คุ้มครองและฟื้นฟูแหล่งอาศัยของลูกปูม้าและระบบนิเวศแหล่งน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าอย่างรับผิดชอบ ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าครั้งนี้ ได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรับฟัง เสนอความคิดเห็น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าร่วมกัน เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดการใช้ทรัพยากรปูม้าอย่างยั่งยืนต่อไป

1. บทนำ

1.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมประมงของประเทศไทย

การประมงทะเลมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องและรายได้แก่ประเทศจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2565 (ณ 30 มิถุนายน 2565) มีจำนวนเรือประมง 60,713 ลำ แบ่งเป็นเรือประมงพื้นบ้าน 50,639 ลำ และเรือประมงพาณิชย์ 10,074 ลำ ในปี 2564 มีปริมาณการจับสัตว์น้ำจากการประมงทะเล 1.29 ล้านตัน แบ่งเป็นปริมาณการจับสัตว์น้ำฝั่งอ่าวไทย 0.90 ล้านตัน และฝั่งทะเลอันดามัน 0.39 ล้านตัน เมื่อแบ่งปริมาณการจับสัตว์น้ำเป็นกลุ่มเรือประมงพบว่า มีปริมาณการจับจากเรือประมงพื้นบ้าน 0.27 ล้านตัน และเรือประมงพาณิชย์ 1.02 ล้านตัน การใช้ประโยชน์สัตว์น้ำจากการจับจากธรรมชาติแบ่งเป็นการบริโภคสด ร้อยละ 42.98 ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมด แช่เย็น แช่แข็ง ร้อยละ 21.03 บรรจุกระป๋อง ร้อยละ 3.43 หมักดอง ร้อยละ 4.40 และปลาแปรรูปและอาหารสัตว์ ร้อยละ 22.73 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 5.43 นำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ เช่น รมควัน และหมักดอง เป็นต้น

ผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงในประเทศเป็นแหล่งอาหารและวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับการบริโภคภายในประเทศ การแปรรูป และการส่งออก ซึ่งมีกิจกรรมต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่อุปทาน จึงมีความสำคัญต่อประเทศไทยทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการประมงที่สำคัญประกอบด้วย สะพานปลา ท่าเทียบเรือ ห้องเย็น ตลาดกลาง สถานแปรรูปเบื้องต้น และโรงงานแปรรูป เป็นต้น ปัจจุบันประเทศไทยมีท่าเทียบเรือประมงและแปรรูปที่จดทะเบียนกับกรมประมงมากกว่า 1,500 แห่ง โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและห้องเย็นรวมกัน 357 แห่ง การประมงทะเลยังเป็นแหล่งรายได้ของครัวเรือนมากกว่า 57,000 ครัวเรือน และเกิดการจ้างแรงงานในการทำการประมงมากกว่า 180,000 คน และในอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคประมงมากกว่า 500,000 คน

1.2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี

ประมงเป็นภาคอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศไทย มีประชากรมากกว่าล้านคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประมง การเสื่อมโทรมของทรัพยากรเป็นหนึ่งในความท้าทายที่สำคัญของประเทศไทย ข้อมูลวิทยาศาสตร์ชี้ชัดว่าไทยมีการทำประมงเกินขนาด ดังนั้นการออกแบบนโยบายระดับประเทศด้านการประมงให้บรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยขับเคลื่อนพันธกิจและแก้ไขปัญหาการประมงระดับชาติได้อย่างเหมาะสม พร้อมรองรับต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 บริบททางเศรษฐกิจและสังคมย่อมแตกต่างกันไปจากอดีต จึงจำเป็นต้องวางกรอบแผนปฏิบัติการ และนโยบายระดับประเทศที่มีความยืดหยุ่นสูงเหมาะสมกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สอดรับกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งจัดทำขึ้นตามกรอบนโยบายระดับชาติ ดังนี้

1. แผนระดับ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน โดยแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าได้นำกรอบยุทธศาสตร์ 4 ด้าน มาประกอบการกำหนดมาตรการที่จะดำเนินการ ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ประเด็นย่อย

- การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง การเกษตรสร้างมูลค่า

ประเด็นย่อย

- เกษตรปลอดภัย

- เกษตรชีวภาพ

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในสังคม

ประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง

3.1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

ประเด็นย่อย ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

3.2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

ประเด็นย่อย กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง

4.1) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

ประเด็นย่อย

- เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

- ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

- พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4.2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมือง

ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นย่อย

- จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็น

ไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล

- พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมี

ส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น

4.3) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ประเด็นย่อย

- ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

ของคนไทย

- พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการ

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

- จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

2. แผนระดับ 2 (เฉพาะที่สอดคล้อง)

2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ การดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี มีทั้งสิ้น

23 แผนแม่บท แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ ได้นำแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน นำมาเป็นหลักในการประกอบการจัดทำ

2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี เป็นแผนที่ภาคีทุกภาคส่วนในสังคมไทยทุกระดับได้มีส่วนร่วมดำเนินการ เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยได้กำหนดเป็นหมุดหมายการพัฒนาจำนวน 13 หมุดหมาย เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจน มีการบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และสามารถนำไปสู่ผลการพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ สอดคล้องกับหมุดหมายที่ 10 คือ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

3. แผนระดับ 3 (เฉพาะที่สอดคล้อง)

3.1 แผนปฏิรูปราชการกรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570

เป็นแผนที่ช่วยขับเคลื่อนพันธกิจและวิสัยทัศน์ของกรมประมง มีเนื้อหาและรายละเอียดเพียงพอเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงบริบททางเศรษฐกิจและสังคมย่อมแตกต่างกันไป มีการวางกรอบแผนปฏิรูปราชการที่มีความยืดหยุ่นสูงเหมาะสมกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ สอดคล้องกับประเด็นสำคัญ 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) สร้างสมดุลการประมงที่รักษาสังแวดล้อม พร้อมได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง
- 2) เสริมความมั่นคงให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มทั้งผลผลิตและมูลค่า
- 3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยสินค้าดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และหลากหลาย
- 4) ยกระดับการประมงไทยด้วยงานวิจัยและพัฒนา พร้อมตอบสนองเป้าหมายการพัฒนา

ที่ยั่งยืน (SDG)

5) พัฒนากำลังคนและการดำเนินงานของรัฐให้ทัดเทียมสากลจนเกิดการยอมรับในระดับนานาชาติ

3.2 (ร่าง) นโยบายและแผนบริหารจัดการประมง พ.ศ. 2566 – 2570

มีการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนให้มีหลักคตินำทาง (Guiding principles) ที่เหมาะสมอันเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นโยบายและแผนประสบความสำเร็จ และเกิดผลลัพธ์ที่คาดหวัง สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคม และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ ได้นำนโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของ (ร่าง) นโยบายและแผนบริหารจัดการประมง พ.ศ. 2566 – 2570 มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ โดยมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการทำประมงปูม้าในน่านน้ำไทย จัดการทรัพยากรปูม้าอย่างมีประสิทธิภาพรักษาระดับผลผลิตทางการประมงให้สูงสุดอย่างยั่งยืนและยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงปูม้าให้ดีขึ้น

1.3 สารสำคัญของนโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย ภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนบริหารจัดการประมง พ.ศ. 2566 – 2570

นโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย ฉบับนี้ ปรับปรุงจากแผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย (FMP) พ.ศ. 2563 - 2565 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ คือ “พัฒนาการทำประมงให้สมดุลกับทรัพยากร พร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวประมงอย่างยั่งยืน” โดยใช้พื้นฐานจากการประเมินความก้าวหน้าและพิจารณาถึงเปลี่ยนแปลงสถานะและธรรมชาติของการประมง รวมทั้งความท้าทายจากเรื่องขยะทะเล การส่งเสริมช่องทางการตลาดของชาวประมง เพื่อใช้เป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงทะเลให้ยั่งยืน ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ในแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ รวม 17 กลยุทธ์ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการประมงอย่างมีส่วนร่วมและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล

เป้าหมาย ลดการทำประมงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการประมงในน่านน้ำไทย ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

- กลยุทธ์ 1 พัฒนา/ปรับปรุง ระบบ MCS ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- กลยุทธ์ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบตรวจสอบย้อนกลับ
- กลยุทธ์ 3 ปรับปรุงความร่วมมือระดับนานาชาติและภูมิภาคเพื่อต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย
- กลยุทธ์ 4 ปรับปรุงคุณภาพและการเข้าถึงข้อมูลด้านการประมง
- กลยุทธ์ 5 ศักยภาพของเจ้าหน้าที่รัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ
- กลยุทธ์ 6 จัดทำฐานข้อมูลวิทยาศาสตร์ งานวิจัย และการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลาย และให้อยู่ในระดับที่สามารถทำประมงได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย ทรัพยากรประมงฟื้นคืนสู่ระดับที่สามารถให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY) ในน่านน้ำไทย และแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์

- กลยุทธ์ 1 ควบคุมระดับการลงแรงประมงให้เหมาะสมกับค่า MSY
- กลยุทธ์ 2 ลดการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
- กลยุทธ์ 3 ฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำและการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ
- กลยุทธ์ 4 ส่งเสริมและควบคุมการทำประมงทะเลเล็กในน่านน้ำไทย
- กลยุทธ์ 5 ฟื้นฟูและรักษาไว้ซึ่งแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำที่มีความเปราะบาง
- กลยุทธ์ 6 ฟื้นฟูความหลากหลายชีวภาพทางทะเล
- กลยุทธ์ 7 ลดปริมาณขยะทะเล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างมาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายและการกระจายอำนาจ

เป้าหมาย กระจายอำนาจพร้อมทั้งเกิดความร่วมมือขององค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรชุมชนชาวประมงท้องถิ่น แรงงานที่ทำงานในภาคประมงเป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

- กลยุทธ์ 1 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ใช้ทรัพยากร
- กลยุทธ์ 2 ปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวประมงพื้นบ้านและชุมชนประมง
- กลยุทธ์ 3 เสริมสร้างศักยภาพด้านแรงงานในภาคประมงทะเลให้ถูกต้องตามกฎหมายสากล
- กลยุทธ์ 4 สนับสนุนการให้ใช้เครื่องจักรกล/เทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานในเรือประมง

นโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ คือ กรมประมง และมีหน่วยงานราชการที่ร่วมดำเนินการที่สำคัญ เช่น กรมเจ้าท่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ภาคเอกชนยังมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย เช่น สมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย และสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย เป็นต้น

2. สถานการณ์ทรัพยากรปูม้าและแหล่งที่อยู่อาศัย

2.1 สถานการณ์ทรัพยากรปูม้า

ปูม้า (*Portunus pelagicus* (Linnaeus, 1758)) พบอาศัยอยู่ตามปากแม่น้ำหรือบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีสภาพพื้นที่ท้องทะเลเป็นโคลน หาดทราย และโคลนปนทรายทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ระดับความลึกของน้ำไม่เกิน 50 เมตร ปูม้ามีความชุกชุมมากที่ความลึกน้ำ 10 - 20 เมตร และลดน้อยลงเมื่อความลึกน้ำมากกว่า 20 เมตร (สุเมธ และสมนึก, 2527) จากสถิติการประมงแห่งประเทศไทยแสดงให้เห็นว่าปริมาณปูม้าที่นำขึ้นมาใช้ประโยชน์ในน่านน้ำไทยทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็วจาก 40,100 ตัน ใน พ.ศ. 2540 เหลือ 28,900 ตัน ใน พ.ศ. 2545 และลดลงเหลือเพียง 24,200 ตัน ใน พ.ศ. 2550 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นใน พ.ศ. 2555 เท่ากับ 33,500 ตัน ถึงแม้ว่าหลังจากนั้นปริมาณการจับปูม้าเพิ่มขึ้นและลดลงโดยไม่มีแนวโน้มที่ชัดเจน แต่ใน พ.ศ. 2564 ปริมาณการจับปูม้าเพิ่มขึ้นสูงสุดเท่ากับ 36,245 ตัน ในขณะที่มูลค่าของปูม้ามีแนวโน้มสูงขึ้นจาก 1,777.5 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2540 เพิ่มขึ้นเป็น 2,196.9, 2,411 และ 4,184.7 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2545, 2550 และ 2555 ตามลำดับ โดยใน พ.ศ. 2563 มูลค่าของปูม้าเพิ่มขึ้นสูงสุดซึ่งเท่ากับ 7,769 ล้านบาท มีการส่งออกสินค้าในกลุ่มปูได้แก่ ปูกระป๋อง 849.43 ตัน ปูปรุงแต่ง 598.89 ตัน เป็นต้น (กรมประมง, 2547, 2552, 2557, 2564) จากสถิติปริมาณการจับปูม้าแสดงให้เห็นว่าในช่วงแรกประชากรของปูม้าถูกจับมาใช้ประโยชน์ในปริมาณมากเกินไปจนทำให้ธรรมชาติผลิตได้ทันจนส่งผลให้ปริมาณการจับมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ และมีปริมาณการจับเพิ่มขึ้นใน พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2564

จากการประเมินสถานะทรัพยากรปูม้าในน่านน้ำไทยใน พ.ศ. 2560 - 2564 พบว่า ในอ่าวไทยปูม้ามีผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืนเท่ากับ 20,989, 21,874, 30,928, 27,845 และ 30,323 ตัน ตามลำดับ การลงแรงประมงใน พ.ศ. 2560 เกินระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืนเล็กน้อย ส่วนการลงแรงประมงใน พ.ศ. 2561 - 2564 ไม่เกินระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน สำหรับฝั่งทะเลอันดามัน ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืนอยู่ในช่วง 3,880 ถึง 9,501 ตัน การลงแรงประมงยังต่ำกว่าการลงแรง ณ จุดที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY) ของปูม้าในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2560 - 2564 โดยใช้วิธีการประเมิน Length-based Thompson and Bell Model

ปี	อ่าวไทย				ทะเลอันดามัน			
	MSY	ปริมาณ	ดัชนี	สถานะ	MSY	ปริมาณ	ดัชนี	สถานะ
	(ตัน)	การจับ	การลงแรง	การลงแรง	(ตัน)	การจับ	การลงแรง	การลงแรง
		(ตัน)	ที่เหมาะสม	ประมง		(ตัน)	ที่เหมาะสม	ประมง
2560	20,989	20,891	0.8	> Fmsy 20%	3,880	3,863	1.2	< Fmsy 20%
2561	21,874	21,874	1.0	สมดุล	4,314	4,307	1.1	< Fmsy 10%
2562	30,928	30,340	1.5	< Fmsy 50%	9,501	9,042	2.0	< Fmsy 100%
2563	27,845	27,861	1.4	< Fmsy 40%	8,154	8,043	2.6	< Fmsy 160%
2564	30,323	28,544	2.0	< Fmsy 100%	9,150	7,701	4.0	< Fmsy 300%

หมายเหตุ * ดัชนีการลงแรงประมงเท่ากับ 1 หมายถึง สถานการณ์การลงแรงประมงในปีที่ทำการประเมิน หากดัชนีการลงแรงประมงมีค่าน้อยกว่า 1 หมายถึง การจำลองสถานการณ์การลงแรงประมงให้น้อยกว่าการลงแรงประมงในปีที่ทำการประเมิน หากดัชนีการลงแรงประมงมีค่ามากกว่า 1 หมายถึง การจำลองสถานการณ์การลงแรงประมงให้มากกว่าปีที่ทำการประเมิน โดยส่วนใหญ่จะจำลองสถานการณ์การลงแรงประมงที่ค่าดัชนีการลงแรงประมง 0.0-3.0 ผลของการเปลี่ยนแปลงดัชนีการลงแรงประมงจะทำให้ผลผลิตเปลี่ยนแปลงไป ดัชนีการลงแรงประมงที่ให้ค่าผลผลิตสูงสุดถือเป็นจุดผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY) และเป็นดัชนีการลงแรงประมงที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ดัชนีการลงแรงประมงที่เหมาะสมของการประมงปูม้าในอ่าวไทย ปี 2560 เท่ากับ 0.8 ซึ่งเป็นระดับที่ให้ MSY ค่า 0.8 นั้นเป็นค่าที่เกิดการจำลองสถานการณ์การลงแรงประมงให้น้อยกว่าการลงแรงประมงจริงในปี 2560 (เท่ากับ 1.0) แสดงว่าการลงแรงประมงจริงในปี 2560 มากเกินระดับที่ให้ MSY ร้อยละ 20 ในทางกลับกัน ดัชนีการลงแรงประมงที่เหมาะสมของการประมงปูม้าฝั่งทะเลอันดามัน ปี 2560 เท่ากับ 1.2 ซึ่งเป็นระดับที่ให้ MSY ค่า 1.2 นั้นเป็นค่าที่เกิดการจำลองสถานการณ์การลงแรงประมงให้มากกว่าการลงแรงประมงจริงในปี 2560 (เท่ากับ 1.0) แสดงว่าการลงแรงประมงจริงในปี 2560 น้อยกว่าระดับที่ให้ MSY ร้อยละ 20

2.2 กองเรือประมงที่จับปูม้าเป็นหลัก

การประมงทะเลในเขตร้อนของประเทศไทยมีการใช้เครื่องมือทำการประมงหลายประเภท (multi-gear) ซึ่งสามารถจับสัตว์น้ำได้หลายชนิด (multi-species) ประเทศไทยมีเครื่องมือทำการประมงมากกว่า 20 ชนิด บางชนิดสามารถจับสัตว์น้ำได้มากกว่า 100 ชนิดพันธุ์ เรือประมงในประเทศไทยแบ่งออกเป็นเรือประมงพื้นบ้านและเรือประมงพาณิชย์ เรือประมงพื้นบ้านเป็นเรือประมงที่มีขนาดต่ำกว่า 10 ตันกรอส หรือเรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอส แต่ไม่ถึง 15 ตันกรอส และได้จดทะเบียนเป็นเรือสำหรับการประมง และได้รับอนุญาตบัตรอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 มีผลบังคับใช้ ส่วนเรือประมงพาณิชย์เป็นเรือที่มีขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอส หรือที่ใช้เครื่องยนต์มีกำลังแรงม้าถึงขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือใช้เรือประมงโดยมีหรือใช้เครื่องมือทำการประมงตามประเภท วิธี จำนวนแรงงานที่ใช้ หรือลักษณะการทำการประมงตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยในปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เรือที่ใช้เครื่องยนต์ตั้งแต่ 280 แรงม้า เป็นเรือประมงพาณิชย์ และเรือทุกขนาดที่ใช้ประกอบเครื่องมือทำการประมงอวนลากคู่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ อวนลากคานถ่าง อวนล้อมจับ (มีสายมาน) อวนล้อมจับปลาตะกั้ง คราดทุกชนิดประกอบเรือกล และเรือประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (เรือปั่นไฟ) เป็นเรือประมงพาณิชย์

จากข้อมูลสถิติเรือประมงไทย ปี 2565 พบว่า ในปี 2565 มีเรือประมงจำนวน 60,713 ลำ เป็นเรือประมงพื้นบ้าน 50,639 ลำ และเรือประมงพาณิชย์ 10,074 ลำ โดยแบ่งเป็นเรือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ 9,606 ลำ เรือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทย 2 ลำ เรือประมงที่ได้รับทั้งใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์และใบอนุญาตทำการประมงนอกน่านน้ำไทย 2 ลำ และไม่มีใบอนุญาตทำการประมงจำนวน 464 ลำ

เรือประมงที่ใช้เครื่องมืออวนจมปูมีจำนวน 10,285 ลำ แบ่งเป็นเรือประมงพื้นบ้าน 9,434 ลำ และเรือประมงพาณิชย์ 851 ลำ ส่วนเรือประมงที่ใช้เครื่องมือลอบปูมีจำนวน 3,482 ลำ แบ่งเป็นเรือประมงพื้นบ้าน 3,051 ลำ และเรือประมงพาณิชย์ 431 ลำ รวมจำนวนเรือที่ใช้เครื่องมืออวนจมปูและลอบปู ซึ่งเป็นเครื่องมือทำการประมงหลักที่จับปูม้า มีทั้งสิ้น 13,767 ลำ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนเรือประมงที่ใช้เครื่องมือหลักในการทำการประมงปูม้าในน่านน้ำไทย ณ วันที่ 1 เมษายน 2565

ชนิดเครื่องมือทำการประมง	เรือประมงพื้นบ้าน*			ประมงพาณิชย์**					รวมทั้งหมด
	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ	รวม	
	< 5 ตันกรอส	5-<10 ตันกรอส		10 -< 30 ตันกรอส	30 -< 60 ตันกรอส	60 -< 150 ตันกรอส	> 150 ตันกรอส		
อวนจมปู	8,851	583	9,434	26	538	285	2	851	10,285
ลอบปู	2,846	205	3,051	21	348	59	3	431	3,482
ทั้งหมด	11,697	788	12,485	47	886	344	5	1,282	13,767

หมายเหตุ * เป็นเรือที่แจ้งใช้เครื่องมืออวนจมปูและลอบปูในการสำรวจเรือประมงโดยศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) ในปี 2558 และเป็นเรือที่แจ้งใช้เครื่องมืออวนจมปูและลอบปูในการขอรับหนังสือรับรองการจดทะเบียนเรือประมงจากกรมประมง ในปี 2563

** เป็นเรือที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ปีการประมง 2565 - 2566

ปริมาณการจับสัตว์น้ำและปูม้า

ปริมาณการจับสัตว์น้ำทั้งหมดของเรือประมงไทยใน พ.ศ. 2564 เท่ากับ 1,299,513 ตัน แบ่งเป็นปริมาณการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำ 1,296,722 ตัน ลดลงจาก 1,473,521 ตัน ใน พ.ศ. 2563 และปริมาณการจับสัตว์น้ำนอกน่านน้ำ 2,791 ตัน ปริมาณการจับสัตว์น้ำในอ่าวไทยเท่ากับร้อยละ 69.5 ของปริมาณการจับในน่านน้ำทั้งหมด ปริมาณการจับร้อยละ 81.5 ของการจับในอ่าวไทย และร้อยละ 73.5 ในทะเลอันดามัน ได้มาจากการประมงพาณิชย์ โดยรวมแล้วการประมงพาณิชย์มีผลการจับคิดเป็นร้อยละ 78.9 ของการจับทั้งหมดในน่านน้ำไทย (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (ตัน) ของเรือประมงไทยใน พ.ศ. 2564

ทรัพยากรสัตว์น้ำ	อ่าวไทย		ทะเลอันดามัน		นอกน่านน้ำไทย
	พื้นบ้าน	พาณิชย์	พื้นบ้าน	พาณิชย์	
สัตว์น้ำหน้าดิน	108,956	471,233	66,373	151,277	1,773
ปลาเกะตัก	4,443	109,058	124	17,056	-
ปลาผิวน้ำ	53,268	210,977	37,294	120,663	1,024
รวม	166,667	737,268	103,791	288,996	2,791
รวมทั้งสิ้น	903,935		392,787		
	พื้นบ้าน		พาณิชย์		
รวม	270,458		1,026,264		2,791

ปริมาณการจับปูม้าในน่านน้ำไทยใน พ.ศ. 2564 เท่ากับ 36,245 ตัน แบ่งเป็นปริมาณการจับฝั่งอ่าวไทย 28,544 ตัน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ของปริมาณการจับปูม้าทั้งหมด และฝั่งทะเลอันดามัน 7,701 ตัน คิดเป็นร้อยละ 21.24 โดยเป็นปริมาณการจับจากเรือประมงพื้นบ้าน 31,787 ตัน คิดเป็นร้อยละ 87.70 และเรือประมงพาณิชย์ 12.29 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปริมาณการจับปูม้า (ตัน) ในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2564

ชนิดเครื่องมือ	อ่าวไทย			ทะเลอันดามัน			รมน่านน้ำไทย		
	เรือประมงพื้นบ้าน	เรือประมงพาณิชย์	รวม	เรือประมงพื้นบ้าน	เรือประมงพาณิชย์	รวม	เรือประมงพื้นบ้าน	เรือประมงพาณิชย์	รวมทั้งหมด
อวนจมปู (ร้อยละ)*	20,584 (82.10)	565 (91.42)	21,149 (82.33)	5,223 (77.93)	-	5,223 (77.93)	25,807 (81.22)	565 (91.42)	26,372 (81.42)
ลอบปู (ร้อยละ)	3,124 (73.99)	811 (95.86)	3,935 (77.64)	1,597 (48.47)	62 (96.87)	1,659 (49.40)	4,721 (62.81)	873 (95.93)	5,594 (66.38)
อวนลากคานถ่าง (ร้อยละ)	-	1,876 (15.64)	1,876 (15.64)	-	-	-	-	1,876 (15.63)	1,876 (15.63)
อวนลากแผ่นตะเฆ่ (ร้อยละ)	-	127 (0.10)	127 (0.10)	-	406 (0.56)	406 (0.56)	-	533 (0.26)	533 (0.26)
อวนลากคู่ (ร้อยละ)	-	42 (0.01)	42 (0.01)	-	159 (0.19)	159 (0.19)	-	201 (0.05)	201 (0.05)
เครื่องมืออื่นๆ ** (ร้อยละ)	1,006 (0.73)	409 (0.12)	1,415 (0.29)	253 (0.26)	1 (0.01)	254 (0.11)	1,259 (0.54)	410 (0.08)	1,669 (0.23)
รวม	23,714	3,830	28,544	7,073	628	7,701	31,787	4,458	36,245

หมายเหตุ * ร้อยละของปริมาณการจับปูม้าต่อปริมาณการจับสัตว์น้ำทั้งหมดของเครื่องมือชนิดนั้นๆ

** เครื่องมืออื่นๆ ที่มีปูม้าปะปนในผลจับ ได้แก่ อวนลากคู่ อวนล้อมจับ ลอบปลา ลอบหมึก อวนครอบหมึก อวนติดตากุ้ง และอวนติดตาปลา

เครื่องมือทำการประมงที่จับปูม้าขึ้นมาใช้ประโยชน์มีหลายชนิด เช่น อวนจมปู ลอบปู อวนลากคานถ่าง และอวนลากแผ่นตะเฆ่ เป็นต้น แต่เครื่องมือหลักที่ใช้ทำการประมงปูม้าซึ่งมีปริมาณการจับในสัดส่วนที่สูงมาก ได้แก่ อวนจมปู และลอบปู โดยมีปริมาณการจับ 26,372 และ 5,594 ตัน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 72.76 และ 16.42 ของปริมาณการจับปูม้าทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนปริมาณการจับปูม้าจากเครื่องมือประเภทอวนลากซึ่งจัดเป็นเรือประมงพาณิชย์ทั้งหมด ประกอบด้วยอวนลากคานถ่าง อวนลากแผ่นตะเฆ่ และอวนลากคู่ มีปริมาณการจับ 1,876 533 และ 201 ตัน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 5.17 1.47 และ 0.55 ตามลำดับ ปริมาณการจับปูม้าส่วนที่เหลือ 1,669 ตัน มาจากเครื่องมือชนิดอื่น ๆ เช่น อวนติดตาชนิดต่าง ๆ และลอบปลา เป็นต้น (ตารางที่ 4)

อวนจมปู และลอบปู เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเลือกจับสูงมาก องค์กรประกอบสัตว์น้ำที่ได้มีสัตว์น้ำชนิดอื่นปนอยู่น้อยมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เครื่องมือชนิดอวนจมปู (ตารางที่ 5 และแผนภาพที่ 1)

ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทย เรือประมงพื้นบ้านมีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 78.56 ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมด รองลงมาคือ ปูก้ามคายาว ร้อยละ 3.26 ส่วนเรือประมงพาณิชย์มีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 97.37 รองลงมาเป็นกั้งตึกแตน ร้อยละ 1.96 สำหรับฝั่งทะเลอันดามัน เรือประมงพื้นบ้านมีองค์ประกอบสัตว์น้ำที่หลากหลายกว่าฝั่งอ่าวไทย โดยเป็นปูม้า ร้อยละ 50.49 รองลงมาคือ ปูม้าจุดแดง ร้อยละ 6.22 แต่ไม่พบเรือประมงอวนจมปูพาณิชย์ในฝั่งทะเลอันดามัน

2) เครื่องมือชนิดลอบปู (ตารางที่ 6 และแผนภาพที่ 2)

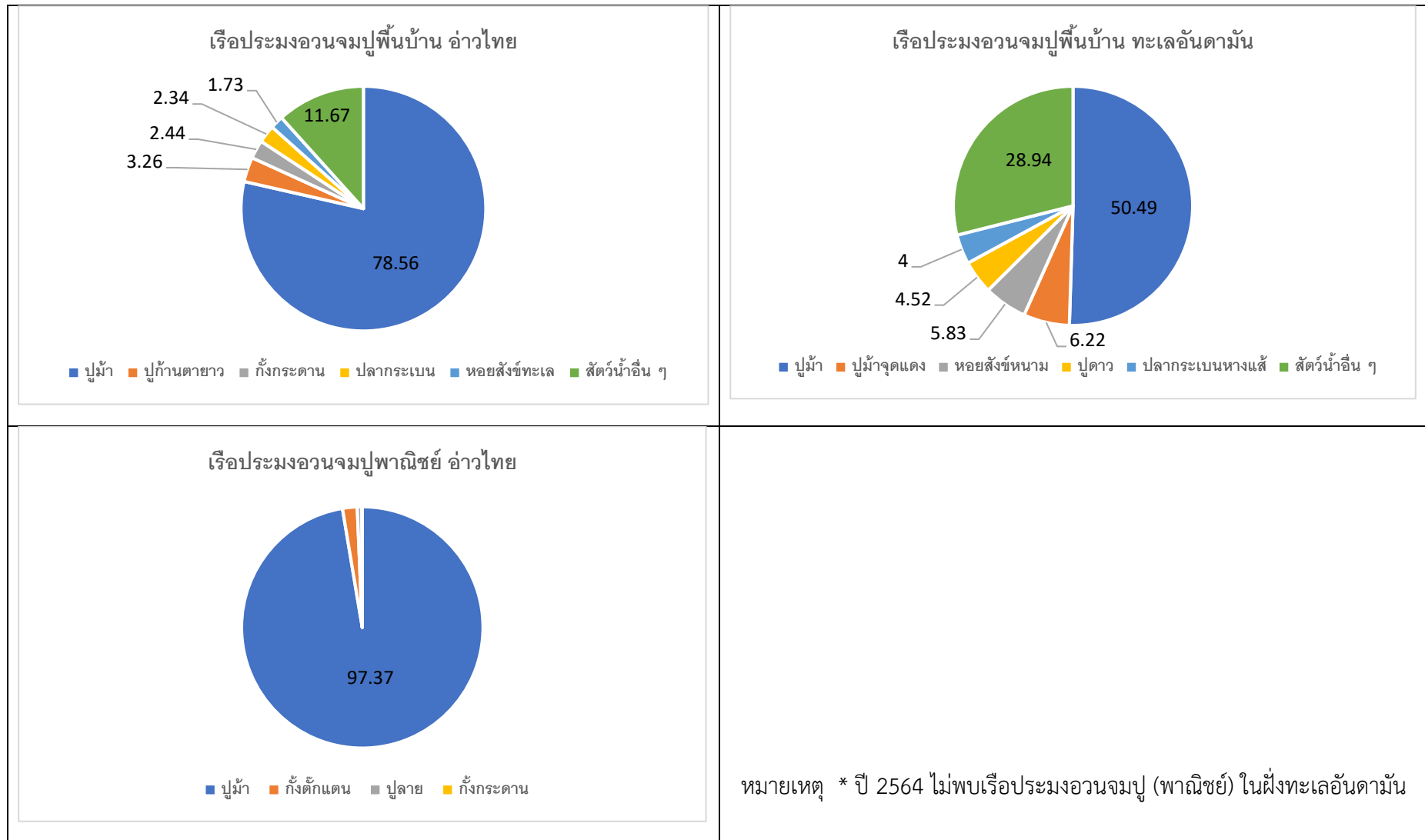
ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทย เรือประมงพื้นบ้านมีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 91.24 รองลงมา
เป็นปูลาย ร้อยละ 4.28 ส่วนเรือประมงพาณิชย์มีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 86.02 รองลงมาเป็น
ปูลาย ร้อยละ 7.47 สำหรับฝั่งทะเลอันดามัน เรือประมงพื้นบ้านมีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 59.77
รองลงมาคือ ปูลาย ร้อยละ 9.05 ส่วนเรือประมงพาณิชย์มีองค์ประกอบสัตว์น้ำเป็นปูม้า ร้อยละ 72.41
รองลงมาเป็นปูดาว ร้อยละ 9.59

ตารางที่ 5 องค์ประกอบสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนจมปู พ.ศ. 2564

เรือประมงพื้นบ้าน				เรือประมงพาณิชย์			
อ่าวไทย		ทะเลอันดามัน		อ่าวไทย		ทะเลอันดามัน*	
ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)
ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	78.56	ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	50.49	ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	97.37		-
ปูก้นตาวาว (<i>Podophthalmus vigil</i>)	3.26	ปูม้าจุดแดง (<i>Monomia</i> (<i>Portunus</i>) <i>gladiator</i>)	6.22	กั้งตึกแตน (<i>Squillidae</i>)	1.96		-
กั้งกระดาน (<i>Thenus orientalis</i>)	2.44	หอยสังข์หนาม (<i>Murex</i> spp.)	5.83	ปูลาย (<i>Charybdis feriata</i>)	0.63		-
ปลากระเบน (<i>Dasyatidae</i>)	2.34	ปูดาว (<i>Portunus sanguinolentus</i>)	4.52	กั้งกระดาน (<i>Thenus orientalis</i>)	0.04		-
หอยสังข์ทะเล (<i>Melo melo</i>)	1.73	ปลากระเบนหางสั้น (<i>Himantura walga</i>)	4.00				-
สัตว์น้ำอื่น ๆ	11.67	สัตว์น้ำอื่น ๆ	28.94				-
รวม	100.00	รวม	100.00	รวม	100.00	รวม	

หมายเหตุ * ปี 2564 ไม่พบเรือประมงอวนจมปู (พาณิชย์) ในฝั่งทะเลอันดามัน

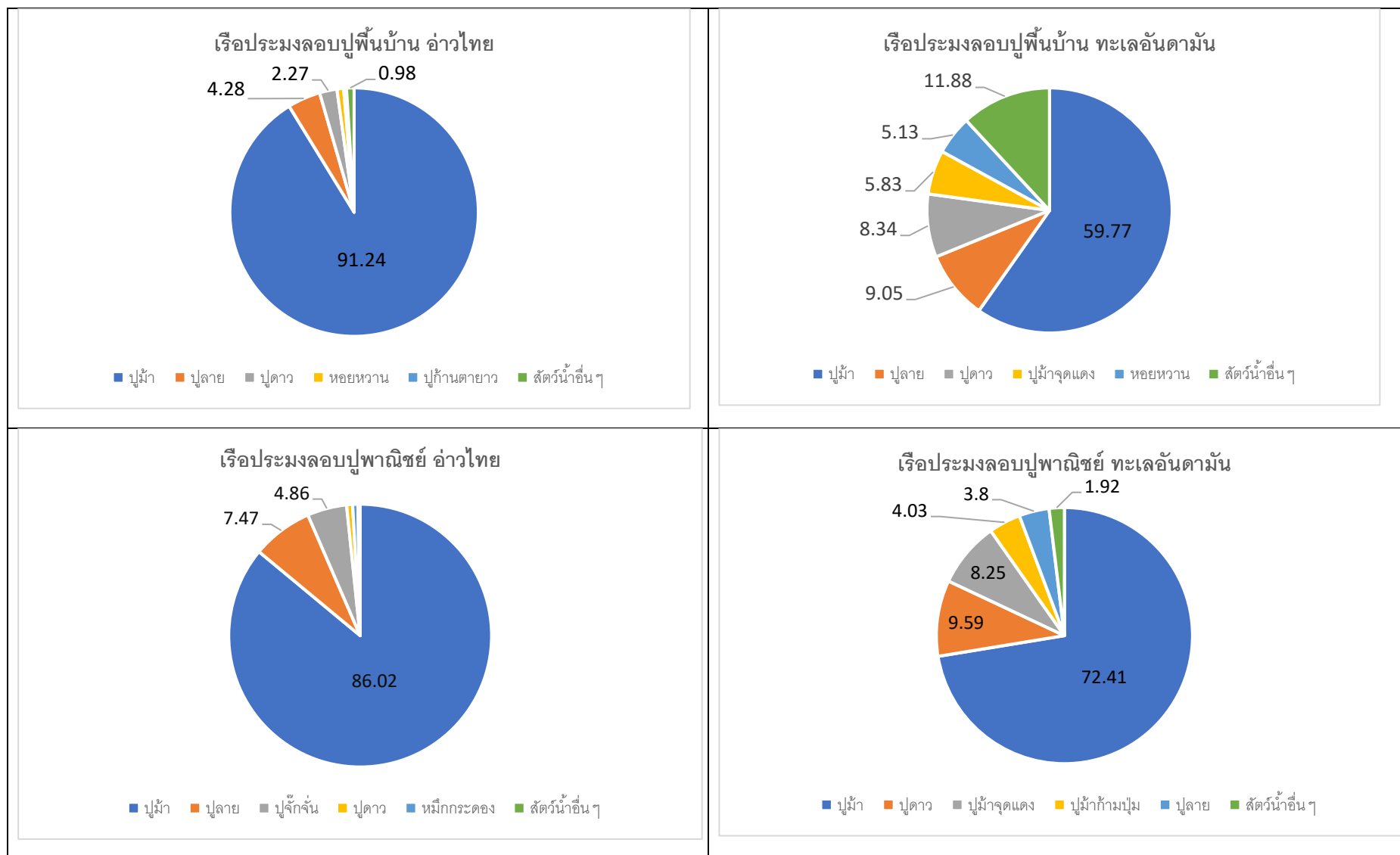
แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนจมปู พ.ศ. 2564

ตารางที่ 6 องค์ประกอบสัตว์น้ำจากเครื่องมือลอบปู พ.ศ. 2564

เรือประมงพื้นบ้าน				เรือประมงพาณิชย์			
อ่าวไทย		ทะเลอันดามัน		อ่าวไทย		ทะเลอันดามัน	
ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)	ชนิดสัตว์น้ำ	องค์ประกอบ (ร้อยละ)
ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	91.24	ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	59.77	ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	86.02	ปูม้า (<i>Portunus pelagicus</i>)	72.41
ปูลาย (<i>Charybdis feriata</i>)	4.28	ปูลาย (<i>Charybdis feriata</i>)	9.05	ปูลาย (<i>Charybdis feriata</i>)	7.47	ปูดาว (<i>Portunus sanguinolentus</i>)	9.59
ปูดาว (<i>Portunus sanguinolentus</i>)	2.27	ปูดาว (<i>Portunus sanguinolentus</i>)	8.33	ปูจิ้งจก (<i>Ranina ranina</i>)	4.86	ปูม้าจุดแดง (<i>Monomia (Portunus) gladiator</i>)	8.25
หอยหวาน (<i>Babylonia areolata</i>)	0.87	ปูม้าจุดแดง (<i>Monomia (Portunus) gladiator</i>)	5.83	ปูดาว (<i>Portunus sanguinolentus</i>)	0.73	ปูม้าก้ามปูม (<i>Charybdis natator</i>)	4.03
ปูก้นต่ายาว (<i>Podophthalmus vigil</i>)	0.36	หอยหวาน (<i>Babylonia areolata</i>)	5.13	หมึกกระดอง (<i>Sepia spp.</i>)	0.65	ปูลาย (<i>Charybdis feriata</i>)	3.80
สัตว์น้ำอื่น ๆ	0.97	สัตว์น้ำอื่น ๆ	11.88	สัตว์น้ำอื่น ๆ	0.27	สัตว์น้ำอื่น ๆ	1.92
รวม	100.00	รวม	100.00	รวม	100.00	รวม	100.00

แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบสัณฐานจากเครื่องมือลอบปู พ.ศ. 2564

2.3 มาตรการและการจัดการประมงในปัจจุบัน

มาตรการทั่วไป

การทำการประมงทะเลของไทยมีการบริหารจัดการโดยการควบคุมการลงแรงประมง (input control) มาตรการทางวิชาการ (technical control) และการป้องกันและอนุรักษ์ระบบนิเวศ สำหรับการควบคุมการลงแรงประมง ประกอบด้วย การจำกัดจำนวนเรือที่ใช้เครื่องมือทำการประมงที่มีประสิทธิภาพสูง โดยการจัดสรรใบอนุญาตให้เรือต่าง ๆ ในระดับปริมาณการลงแรงประมงที่อนุญาตทั้งหมด (Total Allowable Effort, TAE) นอกจากนี้ เรือแต่ละลำได้รับการจัดสรรจำนวนวันออกทำการประมงที่ได้รับอนุญาตสำหรับเรือแต่ละลำผ่านระบบ ซึ่งเรียกว่าระบบการควบคุมวันทำการประมง เรือจะต้องหยุดการทำการประมงเมื่อครบจำนวนวันที่จัดสรรให้ อีกทั้งมีมาตรฐานเครื่องมือที่ควบคุมจำนวนและขนาดของเครื่องมือทำการประมงที่สามารถใช้ได้

มาตรการส่วนใหญ่ของการจัดการทางวิชาการที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 ได้ดำเนินการต่อในพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 มาตรการทางวิชาการรวมถึงการคุ้มครองประชากรสัตว์น้ำที่มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อนโดยใช้ฤดูกาลและพื้นที่การแบ่งเขตการทำการประมงระหว่างการทำประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ การกำหนดขนาดตาอวนสำหรับอวนล้อมจับ อวนล้อมจับปลาเกะตัก อวนลาก อวนครอบ/ซ้อน/ยกปลาเกะตัก และลอบปูพับได้

เรือประมงพื้นบ้านต้องจดทะเบียนเรือ แต่ไม่ต้องขอใบอนุญาตทำการประมงยกเว้นเรือที่ใช้เครื่องมือทำการประมงประสิทธิภาพสูงที่ควบคุมวันทำการประมงและคราดหอย การทำการประมงพื้นบ้านมีการจัดการผ่านกิจกรรมการจัดการร่วมที่ให้ชุมชนประมง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เข้าไปมีส่วนร่วม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ให้เงินทุนเป็นจำนวนมาก รวมถึงโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (Coastal Habitats and Resources Management Project หรือ CHARM) ที่ได้ดำเนินการระหว่าง พ.ศ. 2545 - 2550 โดยให้การสนับสนุนโครงการประมงท้องถิ่นมากกว่า 200 โครงการ และโครงการภายใต้แผนแม่บทการประมงทะเลไทยระหว่าง พ.ศ. 2552 - 2561 ซึ่งได้ดำเนินการบริหารจัดการประมงในรูปแบบที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน (co-management)

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 ได้มีการนำพื้นที่คุ้มครองทางทะเลหรือเขตรักษาพันธุ์มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งรวมถึงภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น ผ่านคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติและคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดชายฝั่งทะเล รวมถึงการคุ้มครองประชากรสัตว์น้ำที่มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อนโดยใช้ฤดูกาลและพื้นที่ การแบ่งเขตการทำการประมงระหว่างการทำประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ การกำหนดขนาดตาอวนลาก อวนตัก และขนาดตาอวนลอบปูพับได้

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการทำการประมงปูม้า

มาตรการในการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการทำการประมงปูม้าทั้งในระดับประเทศที่ครอบคลุมพื้นที่ทะเลโดยรวม และในระดับเฉพาะพื้นที่หรือระดับจังหวัด (ตารางที่ 7) ดังนี้

ตารางที่ 7 รายละเอียดของมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการทำการประมงปูม้า

มาตรการที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดของมาตรการ
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดห้ามทำการประมงในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่า และเกาะหางเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2519	ข้อ 2 ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงทุกชนิดทุกขนาดในบริเวณรอบ ๆ เกาะเต่าและเกาะหางเต่า ภายในระยะ 3,000 เมตร นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งขณะทำการประมง เว้นแต่การทำประมงด้วยเครื่องมือเบ็ดราวหรืออวนลอยหรือลอบทะเล
ประกาศจังหวัดชลบุรี เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนลากคานถ่าง หรืออวนลากแขกที่ใช้ประกอบกับเรือยนต์ทำการประมงในท้องที่จังหวัดชลบุรี ประกาศ ณ วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมืออวนลากคานถ่าง หรืออวนลากแขก ทำการประมงในทะเลหรืออ่าวในท้องที่จังหวัดชลบุรีโดยเด็ดขาด ภายในพื้นที่ของเส้นล้อมรอบดังปรากฏรายละเอียดตามแผนที่แนบท้ายประกาศ
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมือลอบปูที่มีขนาดช่องท้องลอบต่ำกว่า 2.5 นิ้ว ทำการประมง พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2554	ข้อ 1 ห้ามบุคคลใดใช้เครื่องมือลอบปูที่มีขนาดช่องท้องลอบต่ำกว่า 2.5 นิ้ว ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบริเวณทะเล หรืออ่าวในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัดโดยเด็ดขาด
พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 67	ห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ซึ่งเครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ (2) เครื่องมือลอบพับได้หรือไถ่ ที่มีช่องทางเข้าของสัตว์น้ำสลับซ้ายขวาอยู่ทางด้านข้างใช้สำหรับดักสัตว์น้ำ (3) เครื่องมืออวนลากที่มีช่องตาอวนกันถุงเล็กกว่าขนาดที่อธิบดีประกาศกำหนด
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560	ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง (4) อวนปูที่มีความยาวเกินกว่า 3,000 เมตร ต่อเรือประมง 1 ลำ (7) ลอบปูที่มีขนาดตาอวนโดยรอบเล็กกว่า 2.5 นิ้ว หรือใช้ทำการประมงมากกว่า 300 ลูก ต่อเรือประมง 1 ลำ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ ในเขตพื้นที่ปากคลองดอนสัก ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี (3) เครื่องมือลอบทุกชนิด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

มาตรการที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดของมาตรการ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกระบี่ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมงที่ห้ามใช้ทำการประมง ในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2561	ข้อ 2 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ ในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง รอบ ๆ เกาะปอดดาบ เกาะลันตาใหญ่ อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ตามจุดพิกัดที่ปรากฏในแผนที่ (2) เครื่องมือลอบทุกชนิดที่มีขนาดช่องตาอวน ไม่ต่ำกว่า 2.5 นิ้ว
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดตราด เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมงที่ห้ามใช้ทำการประมง ในที่จับสัตว์น้ำ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2561	ข้อ 2 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมง ทุกประเภท ยกเว้น อวนลอยปลา อวนลอยกุ้ง และอวนจมปู ลอบปู เบ็ดมือ ในที่จับสัตว์น้ำบริเวณ หมู่ที่ 1 ตำบลห้วงน้ำขาว อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พื้นที่ประมาณ 26 ไร่ ตามแผนที่แสดงแนวเขต บริเวณที่กำหนด หมายเลข 2/15 แนบท้ายประกาศ ข้อ 5 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมง ทุกประเภท ยกเว้น อวนจมปู และลอบปู ในที่จับสัตว์น้ำบริเวณหมู่ที่ 5 ตำบลห้วงน้ำขาว อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด พื้นที่ประมาณ 120 ไร่ ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนด หมายเลข 5/15 แนบท้ายประกาศ ข้อ 13 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมง ทุกประเภท ยกเว้น เบ็ดมือ อวนลอยปลา อวนลอยกุ้ง และอวนจมปู ลอบปู ที่มีขนาดช่องตาอวนโดยรอบ ไม่เล็กกว่า 2.5 นิ้ว การเก็บหอยด้วยมือในที่จับสัตว์น้ำ บริเวณหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 ตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ พื้นที่ประมาณ 200 ไร่ ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนด หมายเลข 13/15 แนบท้ายประกาศ ข้อ 14 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงประเภท ลอบปู และอวนจมปู ตั้งแต่แนวชายฝั่งออกไปไม่เกิน ระยะ 200 เมตร ในที่จับสัตว์น้ำบริเวณบ้านคลองมะนาว หมู่ที่ 4 ถึงบริเวณปากคลองซุด หมู่ที่ 3 ตำบลไม้รูด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด พื้นที่ประมาณ 2,330 ไร่ ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนด หมายเลข 14/15 แนบท้ายประกาศ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

มาตรการที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดของมาตรการ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกระบี่ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2561	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงหรือวิธีการทำการประมงดังต่อไปนี้ ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง จังหวัดกระบี่ (3) ลอบปูทุกชนิดที่มีช่องตาอวนโดยรอบ น้อยกว่า 2.5 นิ้ว หรือใช้ทำการประมงมากกว่า 300 ลูกต่อเรือประมง 1 ลำ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดกระบี่ เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2562	ข้อ 1 ภายในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม ถึงวันที่ 15 พฤษภาคมของทุกปี ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมืออวนติดตาที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 4 นิ้ว ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง บริเวณอ่าวช่องเขา ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ตามแผนที่หมายเลข 1/2 แนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดตราด เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2562	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงทุกประเภท ยกเว้น เบ็ดตกมือ สุ่ม แหเลน สำหรับแทง แร้ว แห และอวนติดตา ขนาดช่องตาอวนไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร มีความยาวไม่เกิน 1,500 เมตร และมีความลึกไม่เกิน 10 เมตร ในที่จับสัตว์น้ำบริเวณหมู่ที่ 1 ตำบลขำราก อำเภอเมืองตราดจังหวัดตราด พื้นที่ 1,700 ไร่ ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดหมายเลข 1/15 แนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดภูเก็ต เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง พื้นที่ทำการประมงที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2562	ข้อ 2 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงทุกชนิด ยกเว้น เบ็ดมือ ภายในพื้นที่บริเวณทะเลชายฝั่งรอบเกาะง่า ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต อาณาเขตปรากฏตามแผนที่ (2/2) แนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562	ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 1 (1) และ (2) ของประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมง วิธีการทำการประมง และพื้นที่ทำการประมง ที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางพื้นที่ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(1) เครื่องมือทำการประมงทุกชนิดประกอบเรือยนต์ทำการประมง ยกเว้น อวนลอยปลากระบอก อวนลอยปลาตุ๊ก เบ็ด และการทำการประมงโดยวิธี คว่ำเก็บ หา หรือได้มาซึ่งสัตว์น้ำโดยไม่ใช้เรือยนต์ประกอบ”

ตารางที่ 7 (ต่อ)

มาตรการที่เกี่ยวข้อง	รายละเอียดของมาตรการ
ประกาศคณะกรรมการประมงจังหวัดชลบุรี เรื่อง กำหนดเครื่องมือทำการประมงประเภทอวนปู ในที่จับสัตว์น้ำอ่าวบางละมุง พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงประเภทอวนปูที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 9 เซนติเมตร ในที่จับสัตว์น้ำอ่าวบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตามแผนที่แนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงจังหวัดจันทบุรี เรื่อง กำหนดรูปแบบของเครื่องมืออวนติดตาที่ห้ามใช้ทำการประมง ในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่งบริเวณพื้นที่บางส่วนของอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2563	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมืออวนติดตาที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 2.5 เซนติเมตร และมีความลึกมากกว่า 100 ช่องตา ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่ง บริเวณพื้นที่บางส่วนของอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดแนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดเพชรบุรี เรื่อง กำหนดรูปแบบของเครื่องมือทำการประมงประเภทอวนปูที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนในเขตทะเลชายฝั่ง จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงประเภทอวนปู หรือเครื่องมืออื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 9 เซนติเมตร ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของเขตทะเลชายฝั่ง จังหวัดเพชรบุรี ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดแนบท้ายประกาศ
ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางประเภท ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำเขตทะเลชายฝั่งบริเวณพื้นที่รอบเกาะเสร็จ ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2565	ข้อ 1 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เครื่องมือทำการประมงดังต่อไปนี้ ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ เขตทะเลชายฝั่งบริเวณพื้นที่รอบเกาะเสร็จ ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามแผนที่แสดงแนวเขตบริเวณที่กำหนดแนบท้ายประกาศนี้ (1) ลอบปู (2) อวนจมปู ที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 3 นิ้ว

กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการประมงและทรัพยากรปูม้า

ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 ได้กำหนดกลไกในการบริหารจัดการด้านการประมง และการอนุรักษ์สัตว์น้ำให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจไว้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด (ตารางที่ 8)

ในระดับประเทศมีการตั้งคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีผู้แทนจากส่วนราชการ เอกชน และชาวประมง เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการฯ โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับการบริหารจัดการประมง รวมทั้งตามมาตรา 19 (8) กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน

ในระดับจังหวัดจัดให้มีคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ มีผู้แทนจากส่วนราชการ เอกชน และชาวประมง เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการฯ โดยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนวทางในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งมีอำนาจในการออกประกาศตามมาตรา 56 ที่ห้ามมิให้ผู้ใดจับสัตว์น้ำในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนด และออกประกาศตามมาตรา 71 (1) เครื่องมือทำการประมงตามรูปแบบของเครื่องมือ วิธีการทำประมง พื้นที่ทำการประมง ขนาดของเรือประมงที่ใช้ประกอบการทำประมง และเงื่อนไขอื่นที่ห้ามใช้ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ

การสนับสนุนให้มีผู้แทนชาวประมงเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ผ่านกลไกการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม และขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ให้เกิดการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ

การบริหารจัดการประมงและทรัพยากรปูม้า ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืน ที่มีรองอธิบดีกรมประมงที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา สมาคมภาคเอกชน ผู้แทนชาวประมง ร่วมเป็นคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับการบริหารจัดการการประมงและทรัพยากรปูม้า เพื่อเป็นการจัดระเบียบการประมงปูม้าในประเทศไทย ป้องกันมิให้มีการทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รักษาทรัพยากรปูม้าให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ

ตารางที่ 8 คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการประมงและทรัพยากรปูม้า

คณะกรรมการ	อำนาจหน้าที่/กำกับดูแล ที่เกี่ยวข้อง	คำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ	- กำหนดนโยบายการพัฒนาประมงในน่านน้ำไทยให้สอดคล้องกับปริมาณของทรัพยากรสัตว์น้ำ และขีดความสามารถในการทำประมง โดยคำนึงถึงจุดอ้างอิงเป็นสำคัญ - กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อม	พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 13

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คณะกรรมการ	อำนาจหน้าที่/กำกับดูแล ที่เกี่ยวข้อง	คำสั่งแต่งตั้ง
	- กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน	
คณะกรรมการประมงประจำจังหวัด	- รวบรวมข้อเสนอแนะและเสนอแนวทางในการส่งเสริมอาชีพการประมง และจัดการการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ - พิจารณาและเสนอแนวทางในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาการประมง หรือการจัดการการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เสนอต่อรัฐมนตรี คณะกรรมการ หรืออธิบดี - ออกประกาศตามมาตรา 56 และมาตรา 71	พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 28
คณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืน	- กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืนเพื่อให้เข้าสู่มาตรฐานสากล	คำสั่งกรมประมงที่ 108 / 2565

3. ประเด็นและความท้าทาย

การบริหารจัดการการทำประมงปูม้ามีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่คุณค่าในหลายกลุ่ม ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพจึงทำการรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงและทรัพยากรปูม้าจากชาวประมงที่ทำการประมงปูม้าในแต่ละพื้นที่ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน และทำการวิเคราะห์จนได้เป็นประเด็น ปัญหาหลัก และสาเหตุของปัญหาในการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าของไทย (ตารางที่ 9) ดังนี้

1. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรปูม้าในน่านน้ำไทย
2. มาตรการ และการบังคับใช้กฎหมายกับการทำการประมงปูม้ามีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ
3. ความเสื่อมโทรมของแหล่งที่อยู่อาศัยของลูกปูม้า
4. ความเป็นอยู่ของชาวประมงปูม้ามีคุณภาพต่ำ และผู้ประกอบการปูม้ามีอุปสรรคในการส่งออก
5. ศักยภาพในการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าไม่เพียงพอ

ตารางที่ 9 ประเด็น ปัญหาหลัก และสาเหตุของปัญหาการทำประมงปูม้าของประเทศไทย

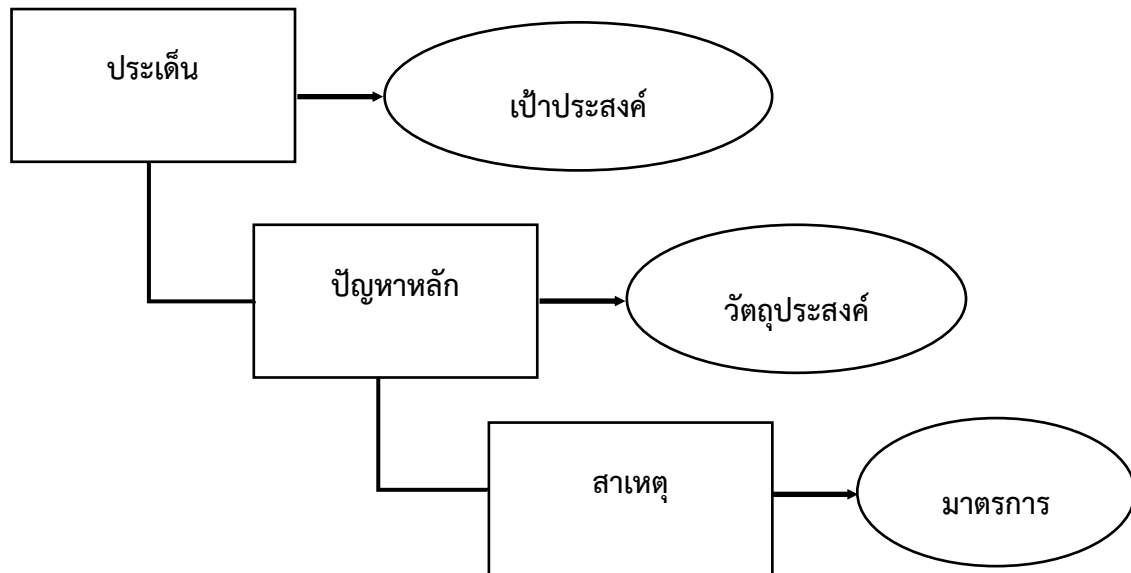
ประเด็น	ปัญหาหลัก	สาเหตุของปัญหา
1. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรปูม้าในน่านน้ำไทย	- ทรัพยากรปูม้ามีแนวโน้มลดลงจากเดิม - ชาวประมงจับปูม้าได้ปริมาณน้อยลง - ชาวประมงจับปูม้าได้ขนาดเล็กลง	- การลงแรงประมงปูม้าที่มากเกินไปในระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน - จำนวนชาวประมง ปริมาณของเครื่องมือประมง และจำนวนชนิดของเครื่องมือประมงที่จับปูม้าในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น - ทรัพยากรปูม้าในอ่าวไทยอยู่ในระดับ overfished ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการฟื้นฟู - การจับปูม้าที่มีขนาดเล็กกว่าแรกเริ่มสืบพันธุ์ - การจับปูม้าไขนอกกระดอง - ขาดพื้นที่คุ้มครองลูกปูม้าขนาดเล็ก - การทำประมงปูม้าใกล้ฝั่งในแหล่งเลี้ยงตัวของลูกปูม้า - การทำประมงของเครื่องมือประสิทธิภาพสูง เช่น อวนลากคานถ่าง ที่มีปริมาณการจับปูม้าขนาดเล็กจำนวนมาก (by catch)
2. มาตรการ และการบังคับใช้กฎหมายกับการทำการประมงปูม้ามีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ	- การทำประมงปูม้าที่ผิดกฎหมาย - การติดตามและการควบคุมการทำประมงไม่ต่อเนื่อง - ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบย้อนกลับได้ในผลผลิตที่เกิดจากเรือประมงพื้นบ้าน	- มาตรการหรือข้อกำหนดที่มีในปัจจุบันยังไม่สามารถแก้ปัญหาของการใช้ประโยชน์จากปูม้าขนาดเล็กได้อย่างยั่งยืน - ชาวประมงขาดความรู้ในเรื่องข้อกฎหมาย - ข้อจำกัดเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ในกลุ่มเรือขนาดเล็กที่มีจำนวนมากและกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ - ขาดเครือข่ายเฝ้าระวังร่วมกับภาครัฐ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเด็น	ปัญหาหลัก	สาเหตุของปัญหา
	- ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรปฐมา	- ความไม่พร้อมในการติดตามตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ - ชาวประมงบางส่วนขาดจิตสำนึก ขาดความรู้ในการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรปฐมาอย่างคุ้มค่า - มีการรับซื้อปูม้าที่มีขนาดเล็ก การรับซื้อปูม้าไชนอกกระดอง
3. ความเสื่อมโทรมของแหล่งที่อยู่อาศัยของลูกปูม้า	- ความเสื่อมโทรมของแหล่งที่อยู่อาศัยลูกปูม้า	- สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศทางทะเลบริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยของลูกปูม้าเสื่อมโทรมลง (สันดอนทราย หญ้าทะเล) - มลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
4. ความเป็นอยู่ของชาวประมงปูม้ามีคุณภาพต่ำและผู้ประกอบการปูม้ามีอุปสรรคในการส่งออก	- รายได้ไม่เพียงพอ - ความยากจน ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาปากท้อง - ข้อจำกัดในการเข้าถึงตลาดที่ได้ราคาสูง/ตลาดส่งออก	- ราคาเครื่องมือประมงสูงขึ้น - ชาวประมงรายเล็กขายปูม้าได้ราคาต่ำในบางฤดูกาล - การขายปูม้าผ่านพ่อค้าคนกลาง (เป็นผู้กำหนดราคารับซื้อสัตว์น้ำ ปริมาณการรับซื้อ) - อำนาจการเจรจาต่อรองไม่เพียงพอ ขาดการรวมกลุ่ม - ขาดความรู้ในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำ - สินค้าจากปูม้ายังขาดมาตรฐานสากลเพื่อสร้างการยอมรับ
5. ศักยภาพในการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าไม่เพียงพอ	- การบริหารจัดการยังขาดการบูรณาการตลอดห่วงโซ่มูลค่า - ความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมง - ขาดความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการไม่เพียงพอ	- ขาดการวางแผนการจัดการเชิงพื้นที่สำหรับการทำประมง - ความขัดแย้งในเครื่องมือประมง - ชาวประมงต่างถิ่นเข้ามาทำประมงเพิ่มขึ้น มีการการรุกรานเขตอนุรักษ์ - ขาดความเข้มแข็งในชุมชน - การกำหนดมาตรการบริหารจัดการปูม้าส่วนใหญ่มาจากภาครัฐ ชาวประมงในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการน้อยจึงไม่คอยให้ความสำคัญและความร่วมมือ - ขาดความรู้และข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ การประชาสัมพันธ์น้อย - ข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วน - ไม่มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรปูม้า

4. กรอบแนวคิดแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า

แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า เป็นการวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาหลัก และสาเหตุที่เป็นตรรกะ โดยให้ความชัดเจนของเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และมาตรการในการจัดการ

กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า

4.1 วิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรปูม้าอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร และสร้างความมั่งคั่ง
จากทรัพยากรปูม้า

จากประเด็นความท้าทายในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าจึงกำหนดเป็นเป้าประสงค์ได้ดังนี้

เป้าประสงค์:

เป้าประสงค์ที่ 1 ทรัพยากรปูม้าเกิดการฟื้นคืนอยู่ในระดับที่เหมาะสม และสามารถให้ผลผลิตสูงสุดได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 2 การทำประมงปูม้าเป็นไปอย่างรับผิดชอบ และก่อให้เกิดความยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 3 แหล่งอาศัยหลบภัยของลูกปูม้าได้รับความคุ้มครองและมีความอุดมสมบูรณ์

เป้าประสงค์ที่ 4 ชาวประมงปูม้าสามารถสร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์ที่ 5 ศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้ามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์การประมงในปัจจุบัน

หลักการสำคัญที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสมดุลระหว่างระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ (เช่น ทรัพยากรสัตว์น้ำ และสิ่งแวดล้อม) และความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ (เช่น ความมั่นคงทางด้านอาหาร การจ้างงาน วิถีชีวิต และรายได้) เพื่อให้ได้ประโยชน์จากการประมงที่มีอยู่สำหรับคนรุ่นหลัง

แนวทางระบบนิเวศเพื่อการจัดการประมง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาคประมง

ธรรมาภิบาลที่ดี ช่วยให้การกำหนดกฎระเบียบเกิดขึ้นได้สะดวก และสนับสนุนให้มีทรัพยากรและการจัดการที่พอเพียงต่อการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านั้น

การมีส่วนร่วมและความโปร่งใส ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผน และการจัดการประมงโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวประมงพื้นบ้านและชุมชนชาวประมง

การตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ที่ทำให้มั่นใจว่าการจัดการประมงดำเนินการตามข้อมูลพื้นฐานที่มีที่ดีที่สุด

ความสมดุลระหว่างศักยภาพการประมงและทรัพยากรปูม้า เพื่อรักษาหรือฟื้นฟูประชากรปูม้าให้อยู่ในระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY)

การบริหารจัดการแบบปรับเปลี่ยนได้ ที่ยืดเอาความเปลี่ยนแปลงผ่านการเรียนรู้และการปรับตัว

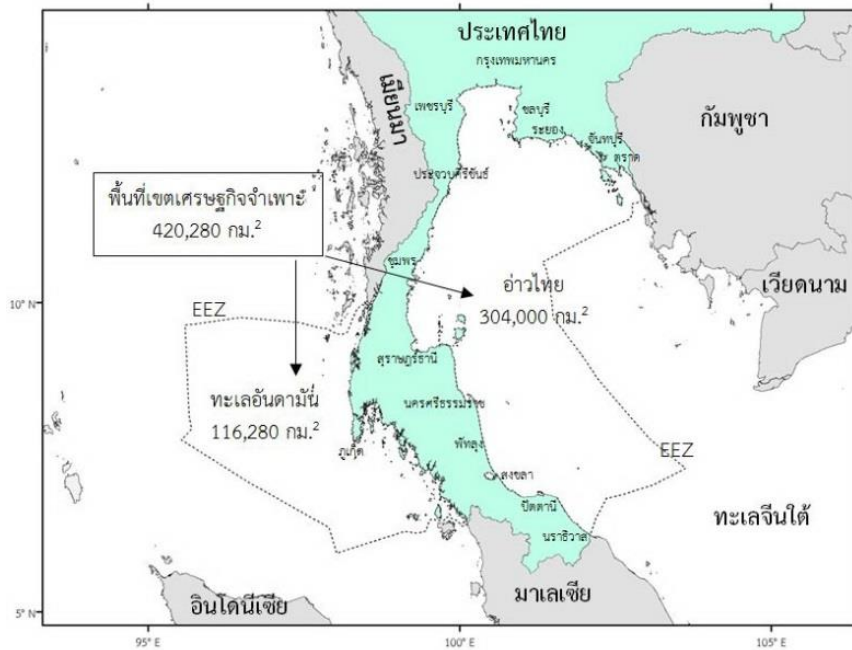
หลักการป้องกันล่วงหน้า คือไม่ทำให้เกิดการปฏิบัติที่ล่าช้าเพราะขาดข้อมูล และเป็นการจัดการอย่างระมัดระวังเมื่อมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น เช่น ความไม่แน่นอนในการประมาณค่า MSY

4.2 ขอบเขต

แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า (ภาพที่ 1) ถูกจัดทำขึ้นภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนบริหารจัดการประมง พ.ศ. 2566 – 2570 (นโยบายพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทย) โดยใช้บริหารจัดการทั้งเรือประมงพื้นบ้านและเรือประมงพาณิชย์ในน่านน้ำไทย ครอบคลุมทรัพยากรปูม้า และสัตว์น้ำพลอยจับได้จากการทำประมงปูม้า ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าอยู่ในภาวะที่เหมาะสม และสามารถทำการประมงปูม้าได้อย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดผลิตผลสูงสุด โดยใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุด และคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีบริเวณที่เป็นพื้นที่ทำการประมงอยู่ในฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย) และฝั่งตะวันตก (ทะเลอันดามัน) (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 1 เป้าประสงค์ และวัตถุประสงค์ ของแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า

ภาพที่ 2 พื้นที่ทำการประมงทะเลในฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน

5. วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรการการจัดการ

ภาพรวมของวัตถุประสงค์ และมาตรการการจัดการที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาในประเด็นที่สำคัญตามสาเหตุของปัญหาการประมงปูม้าของประเทศไทย โดยระบุมาตรการการจัดการ ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน และกรอบเวลา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ (ตารางที่ 10) ดังต่อไปนี้

เป้าประสงค์: ทรัพยากรปูม้าเกิดการฟื้นคืนอยู่ในระดับที่เหมาะสม และสามารถให้ผลผลิตสูงสุดได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์:

1. ควบคุมระดับการลงแรงทำประมงปูม้าให้สอดคล้องกับจุดอ้างอิงที่เหมาะสม
2. ลดการจับลูกปูม้าขนาดเล็กและปูม้าไข่นอกกระดอง
3. ฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าโดยการส่งเสริมกิจกรรมธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยลูกพันธุ์ปูม้าสู่ธรรมชาติ

วัตถุประสงค์ 1: ควบคุมระดับการลงแรงทำประมงปูม้าให้สอดคล้องกับจุดอ้างอิงที่เหมาะสม

เป้าหมาย: คงระดับการลงแรงประมงปูม้าไว้ในระดับที่ต่ำกว่าระดับการลงแรงประมงตามจุดอ้างอิงที่เหมาะสม

มาตรการการจัดการที่สำคัญสำหรับวัตถุประสงค์นี้คือ การจัดสรรใบอนุญาตทำการประมงในจำนวนที่เหมาะสมสำหรับเรือประมงพาณิชย์ที่ทำการประมงปูม้าบนพื้นฐานของจุดอ้างอิงที่เหมาะสม เช่น ค่า MSY และค่า LB-SPR โดยมีการประกันความเสี่ยงที่ไม่เกินค่าของจุดอ้างอิงนั้น ๆ ในส่วนของเรือประมงพื้นบ้านมีการควบคุมประสิทธิภาพของเครื่องมือประมงปูม้าทั้งในเขตทะเลชายฝั่งและนอกเขตทะเลชายฝั่ง เพื่อเป็นการจำกัดการลงแรงประมง

วัตถุประสงค์ 2: ลดการจับลูกปูม้าขนาดเล็กและปูม้าไข่นอกกระดอง

เป้าหมาย: ลดสัดส่วนการจับลูกปูม้าที่ขึ้นท่า ลดลงร้อยละ 10 และลดสัดส่วนการจับปูม้าไข่นอกกระดองที่ขึ้นท่า ลดลงร้อยละ 10 ของระดับปัจจุบัน

ดำเนินการส่งเสริมการใช้เครื่องมือที่ทำการประมงปูม้าและวิธีการทำการประมงปูม้าที่ถูกต้องและยั่งยืน จำนวน 2 ชนิดเครื่องมือ ได้แก่ ลอบปู และอวนจมปู เพื่อเป็นการลดการจับลูกปูม้าขนาดเล็กให้มีโอกาสได้เจริญเติบโตก่อนที่จะถูกจับขึ้นมาใช้ประโยชน์ และกิจกรรมรณรงค์/ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชาวประมงในการปล่อยปูม้าไข่นอกกระดอง ปล่อยปูม้าขนาดเล็กกว่าแรกสืบพันธุ์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรปูม้าให้ฟื้นคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ ในส่วนของปูม้าขนาดเล็ก สนับสนุนให้เกิดการทำวิจัยร่วมกับชาวประมงเพื่อนำสู่การกำหนดขนาดปูม้าแรกจับที่เหมาะสม และกำหนดพื้นที่ห้ามทำการประมงในแหล่งอาศัยของปูม้าขนาดเล็ก โดยอาศัยข้อมูลวิชาการและบริบทของพื้นที่

วัตถุประสงค์ 3: ฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าโดยการส่งเสริมกิจกรรมธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยลูกพันธุ์ปูม้าสู่ธรรมชาติ

เป้าหมาย: อัตราการจับปูม้าในเขตทะเลชายฝั่งมีค่าสูงขึ้น ร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน

ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าโดยจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารปูม้าทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง จำนวน 22 ชุมชนต่อปี และกิจกรรมปล่อยพันธุ์ลูกปูม้าจากธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชาวประมง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในเรื่องการปล่อยพันธุ์ปูม้าใน 22 จังหวัดชายทะเลทั่วประเทศ รวมทั้งมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสิทธิภาพ อัตราการรอด และผลผลิตจากธนาคารปูม้า

เป้าประสงค์: การทำประมงปูม้าเป็นไปอย่างรับผิดชอบ และก่อให้เกิดความยั่งยืน

วัตถุประสงค์:

4. ส่งเสริม/สนับสนุน ชาวประมงในการทำประมงปูม้าอย่างมีความรับผิดชอบ
5. เพิ่มความเข้มแข็งของระบบ MCS เพื่อใช้ติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงปูม้า
6. พัฒนา/ปรับปรุง ระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับผลิตภัณฑ์ปูม้าของไทย

วัตถุประสงค์ 4: ส่งเสริม/สนับสนุน ชาวประมงในการทำประมงปูม้าอย่างมีความรับผิดชอบ

เป้าหมาย: การประมงปูม้าเป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติอย่างรับผิดชอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

จัดทำแนวทางการทำประมงปูม้าอย่างมีความรับผิดชอบร่วมกับประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ขยายผลแนวทางการสร้างจิตสำนึกและการอบรมจรรยาบรรณว่าด้วยการทำประมงอย่างรับผิดชอบ แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างมาตรฐานพฤติกรรม กรอบทางกฎหมาย และขนบธรรมเนียม กำหนดหลักการทำการประมงด้วยความรับผิดชอบ เช่น รณรงค์ไม่จับ ไม่ขาย ไม่ซื้อ ไม่บริโภค ปูม้าขนาดเล็กและปูไข่นอกกระดอง สนับสนุนความร่วมมือในระดับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ 5: เพิ่มความเข้มแข็งของระบบ MCS เพื่อใช้ติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงปูม้า

เป้าหมาย: ลดระดับการทำประมงปูม้าที่ผิดกฎหมาย ลดลงร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน ผ่านการควบคุมตามระบบ MCS

กำหนดให้มีรายละเอียดของมาตรการการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ในการลดการทำประมงปูม้าที่ผิดกฎหมายทั้งในประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน ซึ่งมาตรการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ

ระบบ MCS ในประเทศไทย โดยการปรับปรุงการทำงานร่วมกันด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีความถูกต้อง ติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมการทำงานประมงปูม้าให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด สร้างความตระหนักรู้ ในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่ชาวประมง และสนับสนุนให้ชาวประมงที่ผ่านการอบรมเข้ามามีส่วนร่วมในการ เฝ้าระวังการทำงานประมงผิดกฎหมาย

วัตถุประสงค์ 6: พัฒนา/ปรับปรุง ระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับผลิตภัณฑ์ปูม้าของไทย

เป้าหมาย: ปูม้าที่จับในน่านน้ำไทย และจากการนำเข้าสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบตรวจสอบย้อนกลับที่มาของปูม้าที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ ก่อนเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด โดยระบบตรวจสอบย้อนกลับได้รับการปรับปรุงและพัฒนาผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ปรับปรุงระบบ “PSM Linked and Processing Statement System; PPS” สำหรับ ระบบการควบคุมปูม้าจากการนำเข้า และ “Thai Flagged Catch Certification System; TF” สำหรับระบบ การควบคุมปูม้าจากการจับด้วยเรือประมงพาณิชย์ของไทย ระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการตรวจสอบย้อนกลับนี้ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจว่าไม่มีสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากการประมงที่ผิดกฎหมายเข้ามาใน ห่วงโซ่อุปทาน และเร่งพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับเรือประมงพื้นบ้านที่ขึ้นทะเบียนผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ และมีการณรงค์ให้ชาวประมงพื้นบ้านปฏิบัติตามมาตรฐานการทำประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืน และการแปรรูปสินค้าประมงพื้นบ้าน พ.ศ. 2563 เพื่อพัฒนาสินค้าประมงปูม้าของไทยมีความน่าเชื่อถือ ในระดับสากล

เป้าประสงค์: แหล่งอาศัยหลบภัยของลูกปูม้าได้รับความคุ้มครองและมีความอุดมสมบูรณ์

วัตถุประสงค์:

7. ส่งเสริม/สนับสนุน และเพิ่มพื้นที่แหล่งหลบภัยของลูกปูม้าในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน
8. ส่งเสริม/สนับสนุน และรักษาไว้ซึ่งแหล่งอาศัยของลูกปูม้า

วัตถุประสงค์ 7: ส่งเสริม/สนับสนุน และเพิ่มพื้นที่แหล่งหลบภัยของลูกปูม้าในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน

เป้าหมาย: แหล่งหลบภัยของลูกปูม้าโดยอาศัยข้อมูลทางด้านวิชาการ เพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่ ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน

ดำเนินการศึกษาวิจัย สํารวจ แหล่งอาศัยของทรัพยากรปูม้าในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพและความเหมาะสมในการเป็นแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อน (Fishery Refugia) โดยอาศัยข้อมูลทางวิชาการในด้านต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ทั้งอิทธิพลจากธรรมชาติ และมนุษย์ที่มีต่อแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้า การเพิ่มประสิทธิภาพ อัตราการรอด และวิธีการ ที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรการและแนวทางในการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองอนุรักษ์ของลูกปูม้าวัยอ่อน ในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน

วัตถุประสงค์ 8: ส่งเสริม/สนับสนุน และรักษาไว้ซึ่งแหล่งอาศัยของลูกปูม้า

เป้าหมาย: แหล่งอาศัยของปูม้าได้รับการบริหารจัดการเชิงนิเวศ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่ต่อปี

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว กรมประมงจะดำเนินการส่งเสริมในกิจกรรมคุ้มครองและฟื้นฟู แหล่งอาศัยของลูกปูม้าในระดับพื้นที่ภายใต้ความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

อย่างเป็นรูปธรรม และร่วมสนับสนุนกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ภายใต้โครงการจัดการประมงตามแนวทางระบบนิเวศ (Ecosystem Approach for Fisheries Management, EAFM) สำหรับชุมชนชายฝั่งเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรปูม้า โดยใช้การบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศ มีการส่งเสริมให้ชุมชนประมงบริหารจัดการทรัพยากรปูม้า โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์: ชาวประมงปูม้าสามารถสร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์:

9. ส่งเสริม/สนับสนุน การประกอบอาชีพประมงปูม้าและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง
10. ส่งเสริม/สนับสนุน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการทำประมงปูม้าในระดับพื้นบ้าน
11. ส่งเสริม/สนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าประมงปูม้าด้วย BCG Model

วัตถุประสงค์ 9: ส่งเสริม/สนับสนุน การประกอบอาชีพประมงปูม้าและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง

เป้าหมาย: ชุมชนที่ทำประมงปูม้ามีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 22 ชุมชนต่อปี

สนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้านตามมาตรฐานการทำประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องมือทำการประมงปูม้า และอุปกรณ์ซ่อมแซมเรือประมง ให้กับองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่จดทะเบียนเป็นองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นตามประมงชายฝั่ง เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการทำการประมง และเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือประมงและเรือประมงทำให้ชาวประมงพื้นบ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้

วัตถุประสงค์ 10: ส่งเสริม/สนับสนุน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการทำประมงปูม้าในระดับพื้นบ้าน

เป้าหมาย: รายได้ที่มาจากการทำประมงปูม้า และผลิตภัณฑ์จากการประมงปูม้าระดับพื้นบ้านมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10

มาตรการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของชาวประมงประมงพื้นบ้าน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ และการเจรจาต่อรอง โดยกรมประมงได้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องคือ ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) เพื่อรักษาความยั่งยืนในการทำการประมงพื้นบ้านภายใต้บริบทของความมั่นคงทางด้านอาหารและการกำจัดความยากจน (FAO SSF) และเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวประมงด้วยการสนับสนุนให้สินค้าประมงมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยการจัดทำมาตรฐานการทำประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืนและการแปรรูปสินค้าประมงพื้นบ้าน พ.ศ. 2563 ที่ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการจับสัตว์น้ำ การดูแลสัตว์น้ำหลังการจับ และการแปรรูป ซึ่งรวมทั้งการประมงปูม้า เพื่อยกระดับวิถีและสินค้าประมงพื้นบ้านของไทยมีมาตรฐานอาหารปลอดภัยและรับผิดชอบต่อสังคมก่อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรประมง

วัตถุประสงค์ 11: ส่งเสริม/สนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าประมงปูม้าด้วย BCG Model

เป้าหมาย: สัตว์น้ำปูม้าได้รับการพัฒนาให้มีต้นแบบการสร้างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) พัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน เพื่อยกระดับห่วงโซ่คุณค่าของการผลิตปูม้าด้วยเกษตรสมัยใหม่และการเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือทิ้ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มและ

พัฒนาการผลิตปุ๋ยคอกบวกร เพื่อเกษตรกรมีความรู้ด้านการตลาดและการสร้างแบรนด์ สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และมีกระบวนการผลิตปุ๋ยที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก

เป้าประสงค์: ศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรปุ๋ยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์การประมงในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์:

12. บริหารจัดการทรัพยากรปุ๋ยเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน
13. ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการทำประมงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปุ๋ยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ 12: บริหารจัดการทรัพยากรปุ๋ยเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน

เป้าหมาย: แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรปุ๋ยครอบคลุมทุกจังหวัดชายฝั่งทะเล

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมการสร้างขีดความสามารถของบุคลากรและชาวประมงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ช่องว่างความสามารถของทรัพยากรบุคคล ให้การสนับสนุนการฝึกอบรมและประสบการณ์ตรงในการจัดการประมงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำการประมงพื้นบ้าน เผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้แก่ชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรปุ๋ย จัดทำแนวทางในการบริหารจัดการและข้อตกลงการใช้ประโยชน์เพื่อลดข้อขัดแย้งในแต่ละจังหวัด พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำหนดมาตรการบริหารจัดการที่เหมาะสมร่วมกัน รวมทั้งสนับสนุนการจัดการชายฝั่งอย่างมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการประกอบอาชีพประมง ซึ่งคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดที่ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานภาครัฐ ชาวประมงพื้นบ้าน ชาวประมงพาณิชย์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญอื่น ๆ เป็นเวทีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายฝั่งทะเลทั้งหมด

วัตถุประสงค์ 13: ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการทำประมงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปุ๋ยอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย: กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปุ๋ยได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์การทำประมงปุ๋ยในปัจจุบัน

ทบทวนมาตรการ รวบรวมข้อมูลทางด้านวิชาการ และแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนประมง ชาวประมง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกับภาครัฐ ในการรับฟังความคิดเห็นต่อมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปุ๋ยที่ผ่านมา ศึกษาความเป็นไปได้ในการออกมาตรการ กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปุ๋ยให้เหมาะสมกับสถานการณ์การทำประมงปุ๋ยในปัจจุบัน เช่น การกำหนดมาตรการสำหรับการจับสัตว์น้ำโดยบังเอิญจากการประมงปุ๋ย และมาตรการเกี่ยวกับการทำประมงปุ๋ยไขนอกกระดอง เพื่อเป็นการกำหนดมาตรการบริหารจัดการทรัพยากรปุ๋ยที่เหมาะสมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการผ่านกระบวนการหารือกับสมาคมการประมงและชาวประมง และให้มีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 10 รายละเอียดมาตรการการบริหารจัดการ ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน และกรอบเวลา

วัตถุประสงค์ 1: ควบคุมระดับการลงแรงทำประมงปูม้าให้สอดคล้องกับจุดอ้างอิงที่เหมาะสม				
เป้าหมาย: ควบคุมระดับการลงแรงประมงปูม้าไว้ในระดับที่ต่ำกว่าระดับการลงแรงประมงตามจุดอ้างอิงที่เหมาะสม				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ควบคุมจำนวนเรือที่ทำการประมงปูม้าบนพื้นฐานการประเมินค่าตามจุดอ้างอิงที่เหมาะสม เช่น ค่า MSY และค่า LB-SPR	การลงแรงประมงปูม้าอยู่ในระดับที่มีการประกันความเสี่ยงที่ไม่เกินค่าตามจุดอ้างอิงที่กำหนด	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กบม. - กปร. - กตป. - ปจ.	- จท. - TFFA - มหาวิทยาลัย
2. กำหนดประสิทธิภาพเครื่องมือประมงปูม้าในเขตทะเลชายฝั่งและนอกเขตทะเลชายฝั่ง	มีการจำกัดประสิทธิภาพเครื่องมือประมงที่จับปูม้าไม่น้อยกว่า 2 ชนิดเครื่องมือ (อวนจมปู และลอบปู)	2566-2570	- กรมประมง - กพท.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย
วัตถุประสงค์ 2: ลดการจับลูกปูม้าขนาดเล็กและปูม้าไข่นอกกระดอง				
เป้าหมาย: ลดสัดส่วนการจับลูกปูม้าที่ขึ้นท่า ลดลงร้อยละ 10 และลดสัดส่วนการจับปูม้าไข่นอกกระดองที่ขึ้นท่า ลดลงร้อยละ 10 ของระดับปัจจุบัน				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทำการประมงปูม้ารวมทั้งวิธีการทำประมงที่อย่างยั่งยืน	มีการใช้เครื่องมือประมงที่จับปูม้าและวิธีทำการประมงอย่างยั่งยืน จำนวน 2 ชนิดเครื่องมือ (อวนจมปู และลอบปู)	2566-2570	- กรมประมง - กปร. - กพท. - กตป. - กกม. - กบม.	- สปท. - สพปท.

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชาวประมงในการปล่อยปูม้าไข่นอกกระดอง	ปูม้าไข่นอกกระดองได้รับการปล่อยสู่ธรรมชาติใน 22 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2566-2570	- ชาวประมง - กรมประมง - กรป. - กพท.	- สปท. - สพปท.
3. ส่งเสริมการปล่อยปูม้าขนาดเล็กกว่าแรกสืบพันธุ์	ปูม้าขนาดเล็กกว่าแรกสืบพันธุ์ได้รับการปล่อยสู่ธรรมชาติใน 22 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2566-2570	- ชาวประมง - กรมประมง - กรป. - กพท.	- สปท. - สพปท.
4. กำหนดพื้นที่ห้ามทำการประมงในแหล่งอาศัยของปูม้าขนาดเล็ก โดยอาศัยข้อมูลวิชาการและบริบทของพื้นที่	จำนวนมาตรการที่กำหนดตามข้อมูลวิชาการและบริบทของพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 พื้นที่ต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กกม. - กบม.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย
5. สนับสนุนการวิจัยร่วมเพื่อกำหนดขนาดของปูม้าแรกจับที่เหมาะสมและอนุญาตให้ทำประมง	งานวิจัยเพื่อกำหนดขนาดของปูม้าแรกจับที่เหมาะสมและอนุญาตให้ทำประมงจำนวนไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กกม. - กบม. - มหาวิทยาลัย - ชุมชนประมงท้องถิ่น	- สปท. - สพปท.
6. กำหนดขนาดปูม้าแรกจับที่อนุญาตให้ทำประมง	มาตรการห้ามจับปูม้าที่มีขนาดเล็กกว่าที่กฎหมายกำหนด	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กตป.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย

			กม. กม.	
วัตถุประสงค์ 3: พื้นฟูทรัพยากรปูม้าโดยการส่งเสริมกิจกรรมธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยลูกพันธุ์ปูม้าสู่ธรรมชาติ				
เป้าหมาย: อัตราการจับปูม้าในเขตทะเลชายฝั่งมีค่าสูงขึ้น ร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารปูม้าทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า	พัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารปูม้าในการเพิ่มจำนวนลูกปูม้าที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 22 ชุมชนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กตป. - ปจ.	- สปท. - สพท. - TFFA - มหาวิทยาลัย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ดำเนินการปล่อยลูกปูม้าจากธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน	ปูม้า/ลูกปูม้าได้รับการปล่อยสู่ธรรมชาติใน 22 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2566-2570	- กรมประมง - กพช. - กพท. - กพอ.	- สปท. - สพท. - มหาวิทยาลัย - TFFA
3. ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อัตราการรอด และผลผลิตจากธนาคารปูม้า	งานวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อัตราการรอด และผลผลิตจากธนาคารปูม้า จำนวน 1 เรื่อง	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กพช.	มหาวิทยาลัย
4. ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลผลิตปูม้าในธรรมชาติจากการขยายผลธนาคารปูม้า	งานวิจัยเพื่อประเมินความเชื่อมโยงของผลผลิตปูม้าที่มาจากกิจกรรมธนาคารปูม้า จำนวน 1 เรื่อง	2566-2570	- กรมประมง - กพท.	- สพท. - มหาวิทยาลัย

5. ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงปูม้าเพื่อปล่อยลงสู่ธรรมชาติ	ลูกปูม้าในระยะ young crab ได้รับการปล่อยสู่ธรรมชาติในบริเวณที่เหมาะสม จำนวนไม่น้อยกว่า 500,000 ตัวต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กพช. - กพท. - กพอ.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย - TFFA
วัตถุประสงค์ 4: ส่งเสริม/สนับสนุน ชาวประมงในการทำประมงปูม้าอย่างมีความรับผิดชอบ				
เป้าหมาย: การประมงปูม้าเป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติอย่างรับผิดชอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. จัดทำแนวทางและขยายผลการทำประมงปูม้าอย่างรับผิดชอบ	มีแนวทางการทำประมงปูม้าของเรือประมงพาณิชย์และเรือประมงพื้นบ้านอย่างรับผิดชอบ อย่างน้อย 2 ชนิดเครื่องมือ	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กตป. - ปจ. - กมป.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย - TFFA
2. เสริมสร้างจิตสำนึกการทำประมงปูม้าอย่างรับผิดชอบ	ชาวประมงและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการฝึกอบรมจรรยาบรรณว่าด้วยการทำประมงปูม้าอย่างรับผิดชอบ จำนวนไม่น้อยกว่า 200 คนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กพท. - กตป. - กกม.	- สปท. - สพปท. - TFFA
3. เสริมสร้างจิตสำนึกและให้ความรู้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรปูม้าอย่างคุ้มค่าแก่ประชาชนทั่วไป	ประชาชนทั่วไปได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปูม้าอย่างคุ้มค่า จำนวนไม่น้อยกว่า 200 คนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กพท. - กตป. - กกม.	- สปท. - สพปท. - TFFA

4. รณรงค์ ไม่จับ ไม่ขาย ไม่ซื้อ ไม่บริโภค ปูม้าขนาดเล็ก และปูไข่นอกกระดอง	• สื่อรณรงค์การไม่นำปูม้าขนาดเล็กและปูม้าไข่นอกกระดองขึ้นมาใช้ประโยชน์ จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ช่องทาง (สื่อสิ่งพิมพ์และโซเชียลมีเดีย)	• 2566-2570	• กรมประมง • สลก. • กพท. • กตป. • ปจ.	• สปท. • สฟพท. • มหาวิทยาลัย • TFFA
5. จัดทำแนวทางป้องกันการซื้อขายปูม้าขนาดเล็กและปูไข่นอกกระดอง	• มีแนวทางการร่วมมือกับธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade)/โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ โดยการไม่รับซื้อปูม้าขนาดเล็กและปูไข่นอกกระดอง	• 2566-2570	• กรมประมง • กอส. • กตส. • กมป.	• กรมประมง • ปจ. • TFFA • องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
วัตถุประสงค์ 5: เพิ่มความเข้มแข็งของระบบ MCS เพื่อใช้ติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงปูม้า				
เป้าหมาย: ลดระดับการทำประมงปูม้าที่ผิดกฎหมาย ลดลงร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน ผ่านการควบคุมตามระบบ MCS				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ตรวจสอบติดตาม และเฝ้าระวัง การทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย	• ควบคุมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย กำหนดในพื้นที่น่านน้ำไทย และจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังการทำประมงปูม้า ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อพบพฤติกรรมที่มีความเสี่ยง	• 2566-2570	• กรมประมง • กตป. • กพร. • กรป.	• ศรชล.
2. ตรวจสอบติดตาม และเฝ้าระวัง การทำประมงปูม้าขนาดเล็ก ผ่านการขึ้นสัตว์น้ำหน้าท่า	• ติดตามและเฝ้าระวังการทำประมงปูม้าขนาดเล็กผ่านการขึ้นท่าของสัตว์น้ำ	• 2566-2570	• กรมประมง • กพร. • กตป. • ศรชล.	• สปท.

3. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการเฝ้าระวังและสร้างความรู้ในการทำประมงปูม้าที่ถูกกฎหมายในเขตทะเลชายฝั่งโดยชุมชนประมงพื้นบ้าน	มีอาสาประมงที่ผ่านการอบรมและมีความรู้ในการเฝ้าระวังการทำประมงผิดกฎหมายสามารถรายงานผลการเฝ้าระวังการทำประมงปูม้าให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อพบพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน	• 2566-2570	- กรมประมง - กตป. - กรป. - กพท. - กบร.	สพปท.
วัตถุประสงค์ 6: พัฒนา/ปรับปรุง ระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับผลิตภัณฑ์ปูม้าของไทย				
เป้าหมาย: ปูม้าที่จับในน่านน้ำไทย และจากการนำเข้าสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับที่มาของวัตถุดิบก่อนเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด	สามารถตรวจสอบสินค้าปูม้าจากเรือประมงพาณิชย์และการนำเข้าได้ร้อยละ 100	• 2566-2570	- กรมประมง - กตส. - กรป. - กบร. - กมป.	- สพท. - สพปท.
2. พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับเรือประมงพื้นบ้านที่ขึ้นทะเบียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	มีระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับเรือประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมโครงการ	• 2566-2570	- กรมประมง - กตส. - กรป. - กมป.	- สพปท. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
3. รณรงค์ให้ชาวประมงพื้นบ้านปฏิบัติตามมาตรฐานการทำประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืนและการแปรรูปสินค้าประมงพื้นบ้าน พ.ศ. 2563	ชาวประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมโครงการสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	• 2566-2570	- กรมประมง - กมป.	สพปท.

วัตถุประสงค์ 7: ส่งเสริม/สนับสนุน และเพิ่มพื้นที่แหล่งหลบภัยของลูกปูม้าในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน				
เป้าหมาย: แหล่งหลบภัยของลูกปูม้าโดยอาศัยข้อมูลทางด้านวิชาการ เพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่ ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. สนับสนุนการวิจัยเพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพและความเหมาะสมในการเป็นแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อน	คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการเป็นแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อน จำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กกม. - กบม.	- สปท. - สพปท. - มหาวิทยาลัย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งอิทธิพลจากธรรมชาติและมนุษย์ ที่มีต่อแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้า	ผลการประเมินการจัดตั้งแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้า จำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กกม. - กบม.	มหาวิทยาลัย
3. ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อัตราการรอด และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์ ฟันปู พัฒนาแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อน	งานวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อัตราการรอด และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์ ฟันปู พัฒนาแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อน จำนวนไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง	2566-2570	- กรมประมง - กพท.	มหาวิทยาลัย
4. กำหนดพื้นที่คุ้มครองอนุรักษ์ ฟันปู พัฒนาแหล่งอนุบาลและแหล่งหลบภัยของลูกปูม้าวัยอ่อนในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน	จำนวนมาตรการที่กำหนดตามข้อมูลวิชาการ จำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กกม. - กบม. - ปจ.	- สปท. - สพปท.

วัตถุประสงค์ 8: ส่งเสริม/สนับสนุน และรักษาไว้ซึ่งแหล่งอาศัยของลูกปูม้า				
เป้าหมาย: แหล่งอาศัยของปูม้าได้รับการบริหารจัดการเชิงนิเวศ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่ต่อปี				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ส่งเสริมกิจกรรมในการคุ้มครองแหล่งอาศัยของลูกปูม้าในระดับพื้นที่ภายใต้ความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม	เกิดกิจกรรมในการคุ้มครองแหล่งอาศัยของลูกปูม้าในระดับพื้นที่ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่ต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กตป. - ปจ. - กพท. - กนป.	- TFFA - สพปท. - สปท. - ทช.
2. มีการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศ (EAFM) สำหรับชุมชนชายฝั่ง	ชุมชนประมงชายฝั่งมีการบริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศและการรักษาสิ่งแวดล้อมจำนวนไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่ต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กตป. - ปจ.	- สพปท. - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งอาศัยที่มีความเปราะบางของลูกปูม้า	รายงานผลตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งอาศัยที่มีความเปราะบางของลูกปูม้าและมีการเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2566-2570	- กรมประมง - กพท. - กพช.	- ทช. - คพ.
วัตถุประสงค์ 9: ส่งเสริม/สนับสนุน การประกอบอาชีพประมงปูม้าและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง				
เป้าหมาย: ชุมชนที่ทำการประมงปูม้ามีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 22 ชุมชนต่อปี				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. สนับสนุนอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องมือทำการประมงปูม้าและอุปกรณ์ซ่อมแซมเรือประมง ให้กับองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น	องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงชายฝั่งได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ซ่อมแซมเครื่องมือทำการประมงปูม้า ไม่น้อยกว่า 22 ชุมชนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - กตป. - ปจ.	สพปท.

2. ส่งเสริม/สนับสนุน พัฒนาวิชาชีพ และสร้างความเข้มแข็งของประมงพื้นบ้านเพื่อมีอาชีพเสริม หรืออาชีพทางเลือก	ชุมชนประมงได้รับการส่งเสริมอาชีพทางเลือกไม่น้อยกว่า 22 ชุมชนต่อปี	• 2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กนป. - กยผ. - กพท. - กอส.	สพปท.
3. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมหลังการจับปูม้า	โครงการพัฒนาอาชีพมีสตรีเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	• 2566-2570	- กรมประมง - กอส.	สพปท.
4. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนของชุมชนประมง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและการเจรจาต่อรอง	มีการจัดตั้งสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนของชุมชนประมงปีละไม่น้อยกว่า 5 แห่ง	• 2566-2570	- กรมประมง - กมป. - กอส. - กตส.	- กสก. - กสส.
วัตถุประสงค์ 10: ส่งเสริม/สนับสนุน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการทำประมงปูม้าในระดับพื้นบ้าน				
เป้าหมาย: รายได้ที่มาจากการทำประมงปูม้า และผลิตภัณฑ์จากการประมงปูม้าระดับพื้นบ้านมีมูลค่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 10				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ปรับปรุงกระบวนการหลังการจับสัตว์น้ำอย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการเพิ่มมูลค่า ลดการสูญเสียหลังการจับสัตว์น้ำ และการลดการเกิดของเสีย	มีกระบวนการเก็บรักษาที่ลดการสูญเสียหลังการจับสัตว์น้ำ และการลดการเกิดของเสีย อย่างน้อย 1 กระบวนการ	• 2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กอส. - กพท.	สพปท.
2. ส่งเสริม สนับสนุนชาวประมงพื้นบ้านเข้าสู่มาตรฐานการทำประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืนและการแปรรูปสินค้าประมงพื้นบ้าน	จำนวนองค์กรชุมชนประมงพื้นบ้านได้รับการรับรองมาตรฐาน อย่างน้อย 8 ชุมชนต่อปี	• 2566-2570	- กรมประมง - กมป. - กพท.	- สพปท. - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

			กอส.	- กรมประมง - ปจ. - กนป. - กยผ. - กตป.
3. ส่งเสริมการผลิตสินค้าและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ปทุมมา ที่มาจากการทำประมงพื้นบ้าน	สินค้า/ผลิตภัณฑ์ปทุมมาได้รับการพัฒนาเพิ่มมูลค่า ไม่น้อยกว่า 1 ผลิตภัณฑ์ต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กอส. - กตส. - กมป.	- สพปท. - อพช. - มหาวิทยาลัย - TFFA
4. เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงตลาด รวมถึงระบบออนไลน์ ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับภูมิภาค	ชุมชนประมงท้องถิ่นมีช่องทางการตลาดออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 5 ชุมชนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กมป.	- สพปท. - อพช. - มหาวิทยาลัย - TFFA
วัตถุประสงค์ 11: ส่งเสริม/สนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าประมงปทุมมาด้วย BCG Model				
เป้าหมาย: สัตว์น้ำปทุมมาได้รับการพัฒนาให้มีต้นแบบการสร้างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ส่งเสริม และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) แก่ชุมชนประมงปทุมมา	ชุมชนประมงปทุมมาได้รับการส่งเสริม และถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 2 ชุมชนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กยผ. - กนป. - กพท.	- สพปท. - มหาวิทยาลัย

			กตป.	
2. สนับสนุนงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการนำเศษเหลือจากปื้มมาใช้ประโยชน์	งานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการนำเศษเหลือจากปื้มมาใช้ประโยชน์ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง	2566-2570	- กรมประมง - กอส.	- TFFA - มหาวิทยาลัย - สพปท.
3. ประชาสัมพันธ์การทำประมงปื้มอย่างรับผิดชอบของประเทศไทยเพื่อสร้างการยอมรับในตลาดโลก	สื่อรณรงค์การทำประมงปื้มอย่างรับผิดชอบของประเทศไทยเพื่อสร้างการยอมรับในตลาดโลกจำนวนไม่น้อยกว่า 4 ช่องทาง (สื่อสิ่งพิมพ์และโซเชียลมีเดีย)	2566-2570	- กรมประมง - สลก. - กพท. - กอส. - กมป.	- TFFA - มหาวิทยาลัย
4. ส่งเสริมชุมชนต้นแบบในการพัฒนาการแปรรูปสินค้าประมงปื้มด้วย BCG โมเดล	ชุมชนต้นแบบในการพัฒนาการแปรรูปสินค้าประมงปื้มด้วย BCG โมเดล จำนวน 1 ชุมชน	2566-2570	- กรมประมง - กนป. - กมป. - กอส. - กตส. - ปจ. - กพท. - กตป.	มหาวิทยาลัย
วัตถุประสงค์ 12: บริหารจัดการทรัพยากรปื้มเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน				
เป้าหมาย: แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรปื้มครอบคลุมทุกจังหวัดชายฝั่งทะเล				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. สร้างความเข้มแข็งให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประมงจังหวัดในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการทำ	เจ้าหน้าที่จังหวัดและอำเภอ จำนวน 22 จังหวัดชายฝั่งทะเล ได้รับการฝึกอบรมให้มี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ.	- สปท. - สพปท.

ประมงปูม้า	ประสิทธิภาพในการวิเคราะห์สถานการณ์ประมงปูม้า ในกรณีที่พบปัญหา สามารถจัดทำรายงานผลการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด		กพท. กกม.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. จัดทำแนวทางในการบริหารจัดการประมงปูม้า และจัดทำข้อตกลงการใช้ประโยชน์เพื่อลดข้อขัดแย้งในแต่ละจังหวัด ให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน	มาตรการที่กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ตามบริบทของพื้นที่ใน 22 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กบม. - กพท. - กกม.	- มหาวิทยาลัย - สปท. - สพปท. - TFFA - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้า โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการจัดการชายฝั่งอย่างมีส่วนร่วม และสนับสนุนให้ชาวประมงเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ (Integrated Coastal Management, ICM)	ชุมชนประมงได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ ICM และมีพื้นที่จัดการชายฝั่งแบบบูรณาการในระดับชุมชนไม่น้อยกว่า 20 ชุมชนต่อปี	2566-2570	- กรมประมง - ปจ. - กตป. - กพท.	- สปท. - สพปท. - TFFA - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ปรับปรุงฐานข้อมูลที่มีอยู่ให้รองรับการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้า	- มีข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าอย่างน้อยประกอบด้วย - ข้อมูลเรือประมงพื้นบ้านและเรือประมงพาณิชย์ที่ทำการประมงปูม้า - จำนวนเรือประมง/เครื่องมือประมงปูม้า - ข้อมูลประวัติการทำประมงปูม้า (logbook) - ข้อมูลปริมาณการจับปูม้า	2566-2570	- กรมประมง - กบม. - ศทส. - กบร. - กรป.	- สปท. - สพปท. - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	- การจดทะเบียนเรือประมงพื้นบ้าน - ธนาครปูม้า			
5. กำหนดพื้นที่ต้นแบบสำหรับการใช้เครื่องมือทำการประมงปูม้าอย่างยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	• พื้นที่ต้นแบบสำหรับการใช้เครื่องมือทำการประมงปูม้าอย่างยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่	• 2566-2570	• กรมประมง - ปจ. - กนป. - กพท. - กบม. - กกม.	• สปท. • สฟพท. • TFFA • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
วัตถุประสงค์ 13: ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการทำประมงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปูม้าอย่างยั่งยืน				
เป้าหมาย: กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปูม้าได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์การทำประมงปูม้าในปัจจุบัน				
มาตรการการจัดการ	ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน	กรอบเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ทบทวนมาตรการเกี่ยวกับเครื่องมือประมง รวมทั้งวิธีการทำประมง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมงปูม้าในปัจจุบันและอนาคต	• มาตรการเกี่ยวกับขนาดตาอวนและลอบ ได้รับการทบทวนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมงปูม้าไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี	• 2566-2570	• กรมประมง - กบร. - กพท. - กตป. - กกม. - กบม.	• สปท. • สฟพท. • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดมาตรการสำหรับการจับสัตว์น้ำโดยบังเอิญจากการประมงปูม้า	• แนวทางการกำหนดมาตรการสำหรับการจับสัตว์น้ำโดยบังเอิญจากการประมงปูม้าตามข้อมูลวิชาการและบริบทของพื้นที่	• 2566-2570	• กรมประมง - กพท. - กบม. - กกม.	• สปท. • สฟพท. • มหาวิทยาลัย • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ทบทวนมาตรการเกี่ยวกับการทำประมงปูม้าไข่นอกกระดอง	• มาตรการเกี่ยวกับการทำประมงปูม้าไข่นอกกระดอง สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมงปูม้า	• 2566-2570	• กรมประมง - กปร. - กพท. - กตป. - กกม. - กบม.	• สปท. • สฟพท. • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • พณจ.
---	---	---	--	---

*** ชื่อย่อของหน่วยงานรับผิดชอบ**

หน่วยงานภายในกรมประมง

กปม.	กรมประมง
กตป.	กองตรวจการประมง
กตส.	กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง
กบม.	กองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ
กนป.	กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง
กบร.	กองบริหารจัดการเรือประมงและการทำประมง
กรป.	กองตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต
กพท.	กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล
กมป.	กองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น
กยผ.	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กอส.	กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ
กพช.	กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง
ศทส.	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กกม.	กองกฎหมาย
กพอ.	กองวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์น้ำ
สลก.	สำนักเลขานุการกรม
ปจ.	สำนักงานประมงจังหวัด

หน่วยงานภายนอกกรมประมง

จท.	กรมเจ้าท่า
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
กสก.	กรมส่งเสริมการเกษตร
กสส.	กรมส่งเสริมสหกรณ์
ศรชล.	ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
สพปท.	สมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย
สปท.	สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย
TFFA	สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย
พณจ.	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
	ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิด
ศปมผ.	กฎหมาย
อพช.	องค์กรพัฒนาเอกชน

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรปูม้าตามหลักธรรมาภิบาลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าอยู่ในภาวะที่เหมาะสม และสามารถทำการประมงปูม้าได้อย่างยั่งยืน สินค้าประมงปูม้าจากประเทศไทยเป็นสินค้าประมงที่ได้มาตรฐานในระดับสากลและได้รับการยอมรับจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ภายใต้การทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย ชาวประมง และ NGO ผ่านโครงการปรับปรุงการทำประมง Fishery Improvement Project (FIP) โดยมีผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ

- 1) รักษาทรัพยากรปูม้าให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน และควบคุมระดับการทำประมงไม่ให้เกินระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน
- 2) เพิ่มและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจในภาคการประมงปูม้า และภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องของประเทศ
- 3) พัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชนชาวประมง ยกฐานะฐานะความเป็นอยู่ และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพประมง โดยเฉพาะชาวประมงพื้นบ้าน

7. การติดตามและประเมินผล

แผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้า ฉบับนี้ จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยจะใช้แผนปฏิบัติการฯ นี้ เป็นกรอบในการดำเนินการตามมาตรการของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแผนปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการการทำประมงปูม้าจะถูกติดตามและประเมินผล โดยอ้างอิงจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุด พร้อมกับรายงานผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการติดตามและประเมินผล ดังนี้

- 1) การติดตามการดำเนินงานตามมาตรการ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืน ทุกระยะ 6 เดือน
- 2) การประเมินระหว่างดำเนินการตามแผนฯ (Formative evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อทราบทิศทางและความสำเร็จของแผนฯ โดยเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นต่อดัชนีตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ทำการประเมินผลระหว่างแผนฯ ในระยะ 2 ปี เพื่อนำผลที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืน และนำมาปรับเป้าหมายและมาตรการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น
- 3) การประเมินเมื่อสิ้นสุดแผนฯ หรือประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) นำสู่การรายงาน ว่าแผนฯ ได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของแผนฯ ว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่าควรดำเนินการต่อในทิศทางใด โดยใช้กลไกการประเมินจากบุคคลที่ 3 ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้าของประเทศไทยอย่างยั่งยืนได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ตารางที่ 11 กลไกการประเมินผลรายวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	หลักฐานอ้างอิงก่อนการประเมิน	หลักฐานอ้างอิงที่ใช้ประเมิน
วัตถุประสงค์ 1: ควบคุมระดับการลงแรงทำประมงปูม้าให้สอดคล้องกับจุดอ้างอิงที่เหมาะสม	คงระดับการลงแรงประมงปูม้าไว้ในระดับที่ต่ำกว่าระดับการลงแรงประมงตามจุดอ้างอิงที่เหมาะสม	ผลการประเมินระดับการลงแรงประมงปูม้าในแต่ละปี (ก่อนเริ่มทำการประมง)	ผลการประเมินระดับการลงแรงประมงปูม้าในแต่ละปี (หลังทำการประมง)
วัตถุประสงค์ 2: ลดการจับลูกปูม้าขนาดเล็กและปูม้าไขนอกระดอง	1) ลดสัดส่วนการจับลูกปูม้าที่ขึ้นท่าลดลงร้อยละ 10 ของระดับปัจจุบัน 2) ลดสัดส่วนการจับปูม้าไขนอกระดองที่ขึ้นท่า ลดลงร้อยละ 10 ของระดับปัจจุบัน	ผลการติดตามโดยการสุ่มตัวอย่าง ณ ท่าเทียบเรือที่มีเรือประมงปูม้า ในปี 2565	ผลการติดตามโดยการสุ่มตัวอย่าง ณ ท่าเทียบเรือที่มีเรือประมงปูม้า และรายงานผลการดำเนินการในปี 2566-2570
วัตถุประสงค์ 3: พื้นฟูทรัพยากรปูม้าโดยการส่งเสริมกิจกรรมธนาคารปูม้าและกิจกรรมปล่อยลูกพันธุ์ปูม้าสู่ธรรมชาติ	อัตราการจับปูม้าในเขตทะเลชายฝั่งมีค่าสูงขึ้น ร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน	ข้อมูลปริมาณผลจับปูม้า/ปริมาณการจับต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per unit effort, CPUE) จากการสำรวจทรัพยากรในปี 2565	ข้อมูลปริมาณผลจับปูม้า/ปริมาณการจับต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per unit effort, CPUE) จากการสำรวจทรัพยากรในปี 2566-2570
วัตถุประสงค์ 4: ส่งเสริม/สนับสนุนชาวประมงในการทำประมงปูม้าอย่างมีความรับผิดชอบ	การประมงปูม้าเป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติอย่างรับผิดชอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	-	ผลการติดตามโดยการสุ่มตัวอย่างเรือประมงปูม้าที่ได้รับการถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติอย่างรับผิดชอบ
วัตถุประสงค์ 5: เพิ่มความเข้มแข็งของระบบ MCS เพื่อใช้ติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมงปูม้า	ลดระดับการทำการประมงปูม้าที่ผิดกฎหมาย ลดลงร้อยละ 5-10 ของระดับปัจจุบัน ผ่านการควบคุมตามระบบ MCS	รายงานการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อมูล VMS ที่แสดงการละเมิดกฎระเบียบ หรือการทำประมง IUU ในปี 2565	รายงานการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อมูล VMS ที่แสดงการละเมิดกฎระเบียบ หรือการทำประมง IUU ในปี 2566-2570

ตารางที่ 11 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	หลักฐานอ้างอิงก่อนการประเมิน	หลักฐานอ้างอิงที่ใช้ประเมิน
วัตถุประสงค์ 6: พัฒนา/ปรับปรุง ระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับผลิตภัณฑ์ปฐมาของไทย	ปฐมาที่จับในน่านน้ำไทย และจากการนำเข้าสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	-	ฐานข้อมูลการตรวจสอบย้อนกลับ และการออกเอกสารรับรองการจับสัตว์น้ำ
วัตถุประสงค์ 7: ส่งเสริม/สนับสนุน และเพิ่มพื้นที่แหล่งหลบภัยของลูกปฐมาในฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน	แหล่งหลบภัยของลูกปฐมาโดยอาศัยข้อมูลทางด้านวิชาการเพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่ ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน	-	รายงานผลการดำเนินงานโดยการคุ้มครองพื้นที่แหล่งหลบภัยของลูกปฐมา
วัตถุประสงค์ 8: ส่งเสริม/สนับสนุน และรักษาไว้ซึ่งแหล่งอาศัยของลูกปฐมา	แหล่งอาศัยของปฐมาได้รับการบริหารจัดการเชิงนิเวศ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่ต่อปี	-	รายงานผลการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ และรายงานการคุ้มครองแหล่งอาศัยปฐมาในพื้นที่ชุมชน
วัตถุประสงค์ 9: ส่งเสริม/สนับสนุน การประกอบอาชีพประมงปฐมาและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง	ชุมชนที่ทำการประมงปฐมามีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น จำนวนไม่น้อยกว่า 22 ชุมชนต่อปี	-	กิจกรรมพัฒนาอาชีพชุมชนประมง
วัตถุประสงค์ 10: ส่งเสริม/สนับสนุน การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการทำประมงปฐมาในระดับพื้นบ้าน	รายได้ที่มาจากการทำประมงปฐมา และผลิตภัณฑ์จากการประมงปฐมาระดับพื้นบ้านมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10	รายงานการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน ปี 2565	เทคโนโลยีหลังการจับสัตว์น้ำและการแปรรูป รายงานการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน ปี 2566-2570
วัตถุประสงค์ 11: ส่งเสริม/สนับสนุน การขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าประมงปฐมาด้วย BCG Model	สัตว์น้ำปฐมาได้รับการพัฒนาให้มีต้นแบบการสร้างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ตลอดห่วงโซ่มูลค่า	-	ผลการดำเนินงานโครงการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (ปฐมา) ตลอดห่วงโซ่มูลค่า ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 11 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	หลักฐานอ้างอิงก่อนการประเมิน	หลักฐานอ้างอิงที่ใช้ประเมิน
วัตถุประสงค์ 12: บริหารจัดการทรัพยากรปฐมาเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน	แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรปฐมาครอบคลุมทุกจังหวัดชายฝั่งทะเล	ประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรปฐมาที่อยู่ในปี 2565	รายงานจากคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด
วัตถุประสงค์ 13: ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการทำประมงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปฐมาอย่างยั่งยืน	กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปฐมาได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์การทำประมงปฐมาในปัจจุบัน	จำนวน กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงปฐมา ที่ต้องการวิเคราะห์	รายงานการวิเคราะห์ช่องว่างและความเป็นไปได้ในการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์การทำประมงปฐมาในปัจจุบัน

ภาคผนวก ก: อักษรย่อและคำจำกัดความ

อักษรย่อ

BCG Model	Bio-Circular-Green Economy การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว
CHARM	Coastal Habitats and Resources Management Project โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
CPUE	Catch per unit effort ปริมาณการจับต่อหน่วยการลงแรงประมง
EAFM	Ecosystem Approach for Fisheries Management บริหารจัดการทรัพยากรประมงเชิงระบบนิเวศ
FMP	Marine Fisheries Management Plan of Thailand แผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย
F_{MSY}	Fishing effort at the maximum sustainable yield ระดับการลงแรงประมงที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ
FAO SSF Guidelines	FAO Voluntary Guidelines for Securing Sustainable Small-scale Fisheries in the Context of Food Security and Poverty Eradication แนวทางปฏิบัติด้วยความสมัครใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและยั่งยืนของการทำประมงขนาดเล็กภายใต้บริบทของความมั่นคงทางด้านอาหารและการกำจัดความยากจนขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ
IUU fishing	Illegal, Unreported and Unregulated Fishing การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม
LB-SPR	Length based-spawning potential ratio
MCS	Monitoring, Control and Surveillance การติดตาม การควบคุม และการเฝ้าระวัง
MSY	Maximum Sustainable Yield ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน
PPS	PSM Linked and Processing Statement System การควบคุมการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากต่างประเทศ
TAC	Total Allowable Catch ปริมาณสัตว์น้ำที่อนุญาตให้จับได้ทั้งหมด
TAE	Total Allowable Effort ปริมาณการลงแรงประมงที่อนุญาตทั้งหมด
TF	Thai Flagged Catch Certification System การบันทึกข้อมูลของสัตว์น้ำ และควบคุมการตรวจสอบย้อนกลับของเรือประมงไทย
VMS	Vessel Monitoring System ระบบติดตามเรือประมง

คำจำกัดความ

ปริมาณการจับต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit Effort, CPUE): ปริมาณการจับต่อหนึ่งหน่วยการลงแรงประมง (หรือเรียกว่า อัตราการจับ เช่น กิโลกรัม/วัน) เมื่อมีการปรับให้เป็นมาตรฐานเดียวกันแล้วค่าของ CPUE สามารถใช้เป็นดัชนีชี้วัดการเปลี่ยนแปลงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำได้

<http://www.fao.org/docrep/005/y3427e/y3427e0c.htm>

ระดับการลงแรงประมงที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Fishing effort at MSY, F_{MSY}): การลงแรงประมงที่ต้องการเพื่อให้ได้ผลจับในระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน

ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield, MSY): ผลผลิตสูงสุดทางทฤษฎี เป็นความสมดุลที่สามารถจับสัตว์น้ำได้อย่างต่อเนื่องจากกลุ่มประชากรสัตว์น้ำที่มีอยู่ (ค่าเฉลี่ย) ภายใต้สภาวะแวดล้อมโดยไม่มีผลกระทบต่อการขยายพันธุ์

<https://iss-foundation.org/glossary/total-allowable-effort/>

การทำการประมงเกินกำลังผลิตจนสัตว์น้ำเกิดทดแทนไม่ทัน (Recruitment overfishing): สถานการณ์ที่มีการทำการประมงมากเกินไป ทำให้การแพร่กระจายของสัตว์น้ำที่พร้อมสืบพันธุ์วางไข่มีจำนวนลดลง ส่งผลให้อัตราการเกิดสัตว์น้ำรุ่นใหม่ที่จะกลับเข้าทดแทนประชากรเดิมนั้นลดน้อยลง เป็นผลกระทบจากการทำการประมงเกินกำลังผลิตของสัตว์น้ำ ที่จะส่งผลชั่วคราวหรือทำให้กลุ่มประชากรสัตว์น้ำล่มสลาย

การทำการประมงเกินกำลังผลิตจนสัตว์น้ำเติบโตไม่ทัน (Growth overfishing): เกิดในกรณีที่สัตว์น้ำขนาดเล็กถูกจับออกไปมากและเร็วเกินไปในช่วงวงจรชีวิตโดยมีการลงแรงประมงที่เกินขนาด และมีการเลือกจับสัตว์น้ำที่ไม่ดี (เช่น การใช้ตาอวนที่มีขนาดเล็กเกินไป) และสัตว์น้ำไม่สามารถเติบโตจนได้ขนาดที่สามารถเกิดผลผลิตสูงสุด (และราคา)

www.fao.org/publications/sofia/2016/en/

Overfished: สภาวะที่ประชากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำกว่าระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน ทั้งนี้ทรัพยากรสัตว์น้ำชนิดหนึ่งๆ สามารถอยู่ในระดับ overfished ได้ในช่วงเวลาหนึ่งหลังจากสามารถควบคุมการทำการประมงที่มากเกินไป (overfishing) ได้แล้ว

www.fao.org/publications/sofia/2016/en/

มาตรการการจัดการ (Management measure): การควบคุมที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการประมงเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ รวมถึงมาตรการทางด้านวิชาการ (กฎระเบียบด้านเครื่องมือทำการประมง พื้นที่ห้ามทำการประมง และฤดูห้ามทำการประมง) การควบคุมการลงแรงประมง (input control) การควบคุมผลจับสัตว์น้ำ (output control) และสิทธิการทำการประมง

<http://www.fao.org/docrep/005/y3427e/y3427e0c.htm>

ปริมาณการลงแรงประมงที่อนุญาตทั้งหมด (Total Allowable Effort, TAE): เป็นมาตรการควบคุมการลงแรงประมงที่ผู้จัดการประมงระดับสูงสุดของการลงแรงประมงที่สามารถทำได้ในกลุ่มประชากรสัตว์น้ำชนิดหนึ่งในช่วงเวลาเฉพาะเจาะจงตามที่ได้ตกลงกัน เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์บางประการ โดยทั่วไปจะอยู่ในรูปแบบของข้อจำกัด เช่น จำนวนวันออกทำการประมง และ/หรือจำนวนเรือในพื้นที่บริหารจัดการ สามารถจัดสรรให้เป็นโควตาส่วนบุคคลที่สามารถเปลี่ยนมือได้

<https://iss-foundation.org/glossary/total-allowable-effort/>

ภาคผนวก ข: การแบ่งกลุ่มเรือประมงปูม้าในประเทศไทย

กองเรือประมงแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ตามขนาดตันกรอสของเรือประมง กำลังเครื่องยนต์ (แรงม้า) และเครื่องมือทำการประมง

1. เรือประมงพื้นบ้าน เป็นเรือประมงที่มีขนาดต่ำกว่า 10 ตันกรอส และมีกำลังเครื่องยนต์ต่ำกว่า 280 แรงม้า*
2. เรือประมงพาณิชย์ขนาดเล็ก เป็นเรือที่มีขนาด 10 ตันกรอส แต่ไม่เกิน 30 ตันกรอส**
3. เรือประมงพาณิชย์ขนาดกลาง เป็นเรือที่มีขนาด 30 ตันกรอส แต่ไม่เกิน 60 ตันกรอส
4. เรือประมงพาณิชย์ขนาดใหญ่ เป็นเรือที่มีขนาด 60 ตันกรอส แต่ไม่เกิน 150 ตันกรอส
5. เรือประมงพาณิชย์ขนาดใหญ่พิเศษ เป็นเรือที่มีขนาดตั้งแต่ 150 ตันกรอสขึ้นไป

* ถ้าเรือประมงมีแรงม้าตั้งแต่ 280 แรงม้า จัดเป็นเรือประมงพาณิชย์ โดยไม่คำนึงถึงขนาดตันกรอส

** ถ้าเรือประมงใช้เครื่องมือประมงประสิทธิภาพสูง จัดเป็นเรือประมงพาณิชย์ โดยไม่คำนึงถึงขนาดตันกรอสและกำลังเครื่องยนต์

1. เรือประมงพื้นบ้าน

2. เรือประมงพาณิชย์ขนาดเล็ก

3. เรือประมงพาณิชย์ขนาดกลาง

4. เรือประมงพาณิชย์ขนาดใหญ่

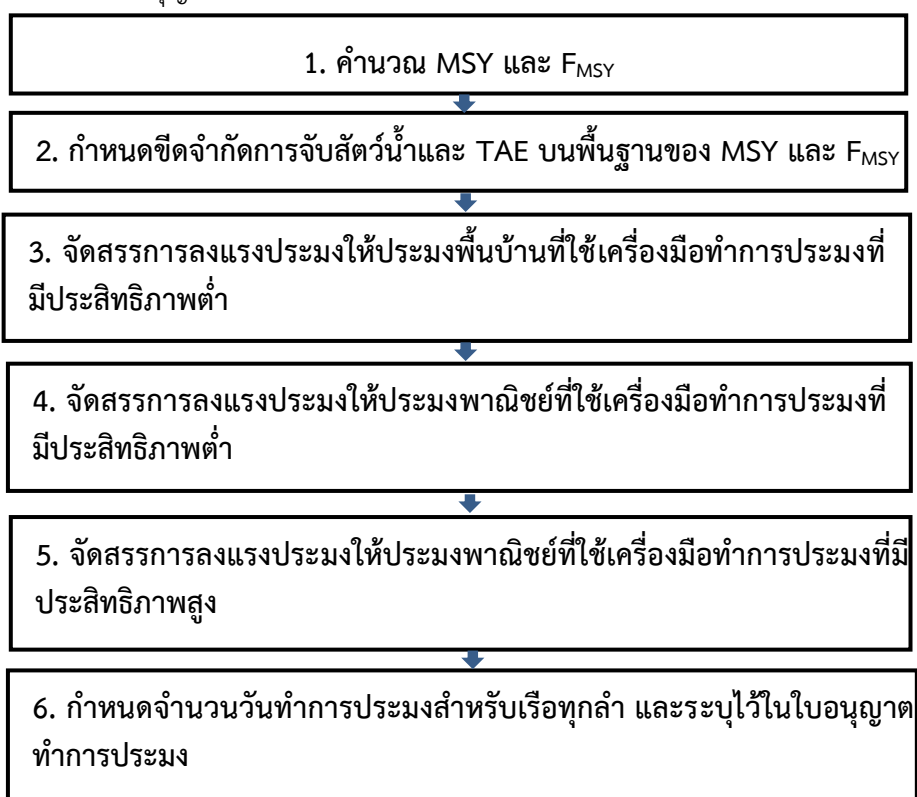
5. เรือประมงพาณิชย์ขนาดใหญ่พิเศษ

ภาคผนวก ค: การจัดการกองเรือ การควบคุมจำนวนเรือโดยการออกใบอนุญาตทำการประมง การควบคุมจำนวนวันทำการประมง และการควบคุมเครื่องมือทำการประมง

ตามที่ระบุไว้ในพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560 การทำการประมงทะเลในประเทศไทยได้มีการจัดการโดยใช้การควบคุมการลงแรงประมง (input control) มีการควบคุมจำนวนเรือประมงเพื่อให้มั่นใจว่ามีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนโดยพิจารณาจากหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุด และความสมดุลทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวทางด้านระบบนิเวศ และแนวทางป้องกันล่วงหน้า การควบคุมการลงแรงประมงยังช่วยให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรประมงนั้นได้รับการดูแลหรือฟื้นฟูให้อยู่ในระดับที่สามารถสร้างผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน ตลอดจนการป้องกันและจัดการทำประมงเกินขนาดและมากเกินศักยภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการลงแรงประมงนั้นเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การออกใบอนุญาตทำการประมงจะออกให้ทุก ๆ สองปี

นโยบายพื้นฐานสำหรับการออกใบอนุญาตคือ การปกป้องและช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้านโดยให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการที่ใช้เครื่องมือทำการประมงที่มีประสิทธิภาพต่ำ เรือประมงพื้นบ้านและพาณิชย์ที่ใช้เครื่องมือทำการประมงประสิทธิภาพสูงสามารถขออนุญาต 1 ชนิดเครื่องมือเท่านั้นและเครื่องมือเบ็ดมือเรือประมงพาณิชย์ที่ใช้เครื่องมือทำการประมงประสิทธิภาพต่ำสามารถขออนุญาตสูงสุด 3 เครื่องมือเท่านั้น โดยอนุญาตให้ทำการประมงครั้งละ 1 ชนิดเครื่องมือต่อการทำการประมงแต่ละเที่ยว มีเบ็ดมือสามารถใช้เป็นเครื่องมือทำการประมงอันดับที่สี่ในเรือทุกลำ เรือประมงพื้นบ้านที่ใช้เครื่องมือทำการประมงประสิทธิภาพต่ำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตทำการประมง

ขั้นตอนการจัดสรรใบอนุญาตทำการประมงและจำนวนวันที่ออกทำการประมง

ภาคผนวก ง: มาตรการการจัดการในปัจจุบัน

มาตรการควบคุมการลงแรงประมงหลายอย่าง รวมถึงมาตรการทางวิชาการและมาตรการป้องกันระบบนิเวศในวงกว้างถูกนำมาใช้เพื่อจัดการการทำประมงปูม้าในน่านน้ำไทย ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และการแก้ไขเพิ่มเติมใน พ.ศ. 2560 ดังนั้นการจัดการแบบปรับตัวจึงถูกนำไปใช้ในการจัดการประมงทะเลของไทย

การควบคุมการลงแรงประมง

- ใบอนุญาตที่ออกให้สำหรับเรือประมงพาณิชย์ถึงระดับ TAE โดยยึดตามค่า MSY และ FMSY
- การจัดสรรจำนวนวันทำการประมงสำหรับเรือประมงพาณิชย์
- ข้อจำกัดเกี่ยวกับขนาดและลักษณะของเครื่องมือทำการประมง

มาตรการทางวิชาการ

- การแบ่งเขตที่อนุญาตให้ทำการประมงเฉพาะเรือประมงพื้นบ้าน (ไม่รวมเรือประมงพาณิชย์) ในระยะตั้งแต่ 3-12 ไมล์ทะเล ตามแนวชายฝั่ง
- ขนาดตาอวนที่อนุญาตตามกฎหมายสำหรับเครื่องมือประมงลอย
- ห้ามทำการประมงบางเครื่องมือในบางพื้นที่ เช่น ไม่อนุญาตให้ใช้อวนปูที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 9 เซนติเมตร ในอ่าวบางละมุง จังหวัดชลบุรี

มาตรการด้านระบบนิเวศ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในบริเวณชายฝั่ง ส่วนการจัดการอุทยานแห่งชาติเป็นความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และการคุ้มครองป่าชายเลนยังเป็นความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีพื้นที่ทางทะเล (น่านน้ำภายในประเทศรวมกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะ) คิดเป็นร้อยละ 9.81 อยู่ภายใต้พื้นที่คุ้มครองทางทะเลบางรูปแบบ ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 38.1 เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองประมงซึ่งดูแลโดยกรมประมงของไทย

เพื่อเสริมมาตรการการลดกองเรือและการลงแรงประมง การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำจะเกิดขึ้นผ่านการสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลและแผนการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำทดแทน กรมประมงได้จัดวางแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลทั้งในอ่าวไทยและทะเลอันดามันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2528 โดยวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรและยังทำหน้าที่ป้องกันการทำการประมงใกล้ชายฝั่งทะเล และยังมีประสิทธิภาพมากในการป้องกันความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านกับประมงพาณิชย์ โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำได้ถูกดำเนินการในประเทศโดยกรมประมง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานระดับจังหวัด การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หน่วยงานราชการ และภาคเอกชนอื่น ๆ 'ธนาคารปู' เป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมในการเพาะลูกพันธุ์จากปูที่มีไข่นอกกระดองซึ่งเป็นหนึ่งในชนิดพันธุ์สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญสำหรับชุมชนชายฝั่ง

การจัดการร่วมกันเพื่อการประมงพื้นบ้าน

เรือประมงพื้นบ้านต้องจดทะเบียนเรือแต่ไม่ต้องขอใบอนุญาตทำการประมง การทำการประมงพื้นบ้านมีการจัดการผ่านกิจกรรมการจัดการร่วมโดยชุมชน ชาวประมง รัฐบาลท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดโดยความร่วมมือกับสำนักงานประมงจังหวัดจัดเวทีเพื่อหารือและพัฒนาการจัดการท้องถิ่น トラดเป็นหนึ่งในจังหวัดแรกของไทยที่ได้ดำเนินการกระบวนการหารือโดยชุมชนตามแนวทางของ FAO เรื่องแนวทางปฏิบัติด้วยความสมัครใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและยั่งยืนของการทำการประมงขนาดเล็กภายใต้บริบทของความมั่นคงทางด้านอาหารและการกำจัดความยากจน (FAO SSF) เพื่อหารือเกี่ยวกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ของการประมงขนาดเล็ก การตัดสินใจและคำมั่นสัญญาที่เกิดขึ้นในที่ประชุมของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดตราด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการร้องขออย่างเป็นธรรมซึ่งรวมถึงบทบัญญัติที่กำหนดไว้เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศจากการทำการประมง และได้แสดงให้เห็นว่าการประมงที่รับผิดชอบและการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นจะดำเนินการไปในแนวทางใดตามแนวทางในคู่มือแนะนำ FAO SSF ที่สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านกระบวนการหารือโดยชุมชน

การติดตาม การควบคุม และการเฝ้าระวัง (MCS)

ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 มาตรการ MCS ได้ถูกนำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามกฎหมายใหม่ และข้อบังคับการประมงเพื่อป้องกันและต่อสู้กับการทำการประมง IUU ซึ่งรวมถึงมาตรการ MCS ที่ทำเรือ (ศูนย์ควบคุมเรือเข้า-ออก) การตรวจสอบสมุดบันทึกการทำการประมง การติดตั้งระบบติดตามเรือประมง (VMS) สำหรับเรือขนาดใหญ่กว่า 30 ตันกรอส การมีผู้สังเกตการณ์บนเรือที่ไปทำการประมงนอกน่านน้ำ การควบคุมอย่างเข้มงวดยิ่งขึ้นในสถานประกอบการแปรรูปอาหารทะเลตลอดห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด ระบบตรวจสอบย้อนกลับแห่งชาติสำหรับการจับสัตว์ทะเลจากเรือที่ชกธงไทย ปลาที่นำเข้าประเทศและผลิตภัณฑ์ประมง ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าแหล่งที่มาและการเคลื่อนย้าย (จากเรือ การขึ้นท่าของสัตว์น้ำที่จับได้และการขนถ่าย และการขนส่งเข้าสู่โรงงาน การแปรรูปและส่งออก) เพื่อให้เกิดการติดตามอย่างถูกต้อง การควบคุมการขนถ่ายมีความเข้มแข็งและความตกลงว่าด้วยมาตรการรัฐเจ้าของท่า (PSM) สำหรับเรือต่างชาติ (ทั้งเรือประมงและเรือขนส่งสินค้า) ที่ต้องการขนสัตว์น้ำขึ้นท่าที่ทำเรือไทยตามแนวทางจาก FAO และ IOTC นั้นได้มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว

